

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo
Cene: Letno din 32—, polletno
din 16—, četrtletno din 9—, ino-
zemstvo din 64—
Poštno-čekovni račun številka 10.603

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Uredništvo in upravljanje: Maribor, Koroška 5.
Telefon 21-13

Cene inseratom: Cela stran
din 2000—, pol strani din 1000—
četrt strani din 500—, 1/4 strani
din 250—, 1/8 strani din 125—
Mali oglasi vsaka beseda din 1—

Bilanca o edini blaginji

Znani angleški pisatelj in socialni reformator Ruskin, ki je umrl v prvem mesecu sedanjega stoletja, je zapisal tele besede: »Edina blaginja je življenje.« Življenje je edina prava in resnična dobrina. Vse drugo je sredstvo, ki naj služi življenju: njegovemu vzdrževanju, dviganju, napredovanju in izpopolnjevanju. Življenje je dobrina, v koje skrivnostno globočino še ni mogel pronikniti noben ustvarjen duh. Njegova ohranitev in izpopolnitev, ki se s tujim izrazom imenuje kultura, je dolžnost vsakega poedinca. Človeška družba ima veliko nalogo, da ščiti življenje posameznikov, v čigar obrambo je sam Bog zapovedal v svoji peti zapovedi: »Ne ubijaj!«

Kako izpoljuje človeška družba to zapoved, dokazujejo dogodki leta. Ko gre to leto v zaton, mu pojejo v slovo svojo gromko pesem kanoni, ki grmijo na Kitajskem in v Španiji. Ni to pesem življenja, to je pesem smrti. Njihovi zvoki strahotno tulijo, njihove krogle nosijo s seboj smrt, ki ima najobilnejšo žetev. Na tisoče ljudi je že obležalo in na stotisočih bo obležalo na njivah smrti. To je učinek pošastno napihnjene sebičnosti, ki se odeva v nacionalni plašč ter tako uniformirana meni, da je vzvišena nad božje zapovedi. Japonski imperializem (osvajalnost) steguje kakor polip svoje pohlepne roke po Kitajski, ki se krčevito brani strahovitega objema. Španija pa se brani rdeče poplave, ki jo je komunizem začel v krvi ter jo nadaljuje s krvjo. Že poldrugo leto traja državljanska vojna, ki slabí Španijo, in žal, da s koncem leta ne bo končana.

Božičnemu spe u nebeških krilatev: »Mir ljudem na zemljì« so v nekaterih delih sveta kot odmev odgovarjali kanoni in bombe. Sreča, velika sreča človeštva je, da je drugod to orožje, ki oznanja in bruha smrt, ostalo nemo. Saj vendar nudijo sedanje države sliko sveta, štrelčega v orožju. Po podatkih Zveze narodov (oddelenek za razorožitev) so vojaški stroški držav znašali v dolarski vrednosti 7,1 milijarde zlatih dolarjev v letu 1937, v letu 1913 pa 2,5 milijarde. Od 7,1 milijarde zlatih dolarjev (kar je 12 milijard papirnatih dolarjev, to je okrog 550 milijard dinarjev), ki jih je izdal svet v letošnjem letu za oboroževanje, odpade na evropske države 4,6 milijarde, na vse druge izvenevropske države pa dve in pol milijarde. Evropske države so od leta 1932 do 1937 svoje izdatke za oboroževanje povisale za 80 odstotkov (od 2,6 na 4,6 milijarde). Od 64 držav, ki so izdale letos za oboroževanje 7,1 milijarde zlatih dolarjev, je sedem držav (Francija, Nemčija, Anglija, Rusija, Italija, Japonska in Zedinjene države v

Ameriki) udeleženih s 5,4 milijardami, to je s 76 odstotki vseh izdatkov.

Na svetu so torej nagromadene gomile orožja in municije. Treba je velike modrosti vodečih državnikov, da se ti instrumenti smrti ne sprožijo ter poženejo med ljudi, stoeče v nasprotnih taborih. Naša država ima sedaj vlogo, ki se vsestransko in uspešno trudi za ohranitev miru na naših mejah in v Evropi. O tej svoji mirovni politiki in njenih uspehih je mogel predsednik vlade dr. Stojadinovič na seji finančnega odbora narodne skupščine dne 21. decembra naslednje ugotoviti: »Državce se osnovne črte naše zunanje politike, smo uspeli, da ohranimo vsa prijateljstva in da tem prijateljstvom dodamo še nova, ki so nam dragocena zaradi zavarovanja naših gospodarskih koristi in zaradi zavarovanja miru na naših mejah. Osnovna ideja naše zunanje politike — mir — je triumfala povsod na Balkanu, v donavski kotlini in na obali Jadranu. Reči smemo, da niso narodi, ki prebivajo v tem kraju Evrope, nikoli živeli v trdnejšem miru kakor danes. In če vidimo danes temne oblake na obzoru mednarodne politike, jih ni treba iskati ne na Balkanu, ne na Donavi, ne na Jadranu, ampak zunaj naše države in zunaj naših mej. Naš narod se zato sme po zaslugu takšne zunanje politike v miru posvetiti svojemu gospodarskemu, socialne-

mu, kulturnemu in prosvetnemu napredku in notranji konsolidaciji, prepričan, da mu je mir na vseh njegovih mejah popolnoma zavarovan. Bilanca dela sedanje vlade za ohranitev miru je torej ne samo zadovoljiva, marveč celo odlična. Vlada je z velikim uspehom storila vse korake ter podvzela vse mere, da zagotovi ohranitev miru in s tem ohranitev življenja državljanov, katero je po navedenih besedah angleškega pisatelja Ruskina »edina blaginja.« S tem je vlada omogočila, da se življenje državljanov razvija ter napreduje na gospodarskem, socialnem, kulturnem in prosvetnem področju. Ni pa se zadovoljila s tem, da ustvari možnosti življenjskega napredka, marveč je pri ostvarjenju tega napredka z uspešnimi ukrepi sodelovala. Rešila je kmeta dušeče more prezdolžnosti z likvidacijo vprašanja kmečkih dolgov. Storila je potrebne sklepe, da se odstrani druga ostalina žalostne in pogubne JNS vlade: nelikvidnost denarnih zavodov. Z ugodnimi pogodbami z drugimi državami je odprla naši trgovini zunanja tržišča, ki so ji bila prej nedostopna ali slabo dostopna. Z javnimi deli je v mejah proračunske možnosti zaposnila veliko število nezaposlenih in obenem ustvarila potrebne predpogoje gospodarskega napredka. Ugodna bilanca dosedanjega dela sedanje naše vlade daje upanje in hkrati upravičenje za nadaljnje delo v službi za ohranitev in napredek največje dobrine: življenja državljanov.

V NAŠI DRŽAVI

Poslanstvo miru, katerega širi naša država

V Belgradu je zboroval pred božičnimi prazniki finančni odbor in obravnaval posebne postavke državnega proračuna. Dne 21. decembra je bil pred finančnim odborom proračun zunanjega ministrstva v iznosu 157 milijonov dinarjev. Letošnja postavka je napram onim iz prejšnjih let znatno znižana.

Ob priliki razprave izdatkov za zunanje posle je imel zunanji minister dr. M. Stojadinovič pomenljiv govor, ki je bil po vsem kulturnem svetu sprejet z največjim odobravanjem kot poslanica miru.

Med drugim je naglasil vodja naše zunanje politike:

»Letos smo doživelji obiske bolgarskega ministrskega predsednika Kjuseivanova, italijanskega zunanjega ministra grofa Ciano, nemškega zunanjega ministra barona Neuratha in francoskega zunanjega ministra Delbosa. Jaz sam sem obiskal: Ate-

ne (grška prestolica), Sinajo (tam prebiva romunski kralj), Pariz, London in Rim. V najblžjem času me še čaka obisk Berlin. Vsi obiski, kateri so počastili Belgrad, in vsi obiski, katere sem opravil sam, so najlepši dokaz za uspešno zunano politiko naše države.

Posrečilo se nam je, da smo si ohranili vsa prijateljstva in smo tem dodjali še nova, ki so za nas koristna radi osiguranja našega gospodarstva in radi miru ob naših mejah. Fin. odbor je z navdušenjem sprejel Stojadinovičev zagotovilo miru.

* * *

Uredba o likvidaciji kmečkih dolgov. Kadar je izjavil kmetijski minister Svetozar Stankovič, je ministrski svet na svoji seji 23. decembra sprejel tri uredbe. Prva se tiče uredbe o likvidaciji kmečkih dolgov, druga državnega lesno-industrijskega podjetja »Šipada«, tretja pa šumsko-industrijskega podjetja Dobrljin-Drvar. S prvo uredbo, ki se nanaša na likvidacijo kmečkih dolgov, se izvedejo nekatere spremembe in dopolnitve, ki jih je praksa pokazala kot potrebne. Med drugim daje uredba možnost pritožbe na okrožna sodišča zoper odločbe oblastev, ki izdajajo potrdila o svojstvu kmeta.

Srečno in veselo Novo leto 1938!

želita vsem cenjenim narcčnikom, inserentom, čitateljem in prijateljem „Slovenskega gospodarja“

uredništvo in uprava

V DRUGIH DRŽAVAH

Izid parlamentarnih volitev v Romuniji. V ponedeljek 21. decembra so se vršile v Romuniji parlamentarne volitve, ki so presestile vso javnost, ki pozna volilne romunske razmere, s tem, da vladna skupina ali koalicija ni dobila 40% glasov za absolutno večino v zbornici. Po številu mandatov zgleda volilna slika takole: Vladna stranka 142, narodna kmečka stranka 77, »železna garda« 62, Jurij Bratianu 12, Goya in Cuza 36, Janian 4 ali 5, madžarska stranka 15. Novi parlament se bo ustal 14. februarja.

Eden glavnih boriteljev za svetovni mir umrl. V visoki starosti 81 let je umrl v St. Paulu v severnoameriški državi Minnesota 22. decembra na pljučnici bivši ameriški zunanjji minister Frank Kellogg. Rajni je bil po poklicu odvetnik. Po vstopu Amerike v svetovno vojno leta 1917 je prišel za poslanika v London, kjer je ostal do 1924. Pod ameriškim predsednikom Coolidgeom je postal leta 1925 zunanjji minister in je vodil zunanjjo politiko Združenih držav štiri leta. Njegovo najvažnejše politično delo je tako zvani Kellogov pakt ali pogodba, katero je izdelal z že rajnim francoskim ministrskim predsednikom Brian-dom. Ta pogodba je imela načelo nedeljnega miru na svetu, za katerega bi morale jamčiti vse države. Pogodbo so podpisale skoraj vse države in so se zavezale, da bodo pomagale z vsemi sredstvi državam, ki bi jo napadla kaka druga. Kellogg je prejel leta 1929 za svoje mirovno delovanje Nobelovo nagrado za mir. Žalibog je njegov pakt o nedeljivem miru ostal le podpisani papir, ki nima nobene veljave in pomena, kakor to dokazujejo vojne zadnjih let.

Novice iz španske države in janske vojne.

Rdeči bi radi zavlekli veliko ofenzivo nacionalistov

Ves svet pričakuje že precej dolgo, kdaj bo otvoril zmagovalni nacionalni general Franco svojo zadnjo ter odločilno ofenzivo proti preostankom rdečih, katero je na veliko in dobro pripravil. Pred pričetkom napada nacionalnih čet pa so napadli rdeči s 30.000 možmi v dobro urejeni ofenzivi mesto Teruel. Za posest te nacionalne postojanke so se bili v mestu samem naj-srditejši boji od hiše do hiše. Teruel je bil 20. decembra od rdečih obkoren od treh strani in so bili do tega dne vsi protinapadi ogroženih nacionalnih oddelkov brez-uspešni. Po uradnem zatrdirilu iz rdeče Barcelone je padel Teruel 21. decembra zve-

čer komunistom v roke. Boji za to mesto so bili tako srditi in krvavi, da je padlo in je bilo ranjenih na obeh straneh v spopadih za posamezne hiše 40% v bitko poslanih vojakov. Nacionalistično vrhovno veljstvo oznanja v svet, da so se lotili rdeči napada na Teruel radi tega, da bi s tem preprečili zgoraj omenjeno veliko Francovo ofenzivo, ki bi naj pričela koj po Novem letu.

Japonsko-kitajska vojna.

Nezadostno zadoščenje Japonske Ameriki

Zadnjic smo poročali, da je nastalo razmerje med Japonsko in Združenimi ameriškimi državami zelo zaostreno, ker je japonsko topništvo pri Nankingu na reki Jangcekiang potopilo ameriško topničarko »Panay« in dve petrolejski ladji. Ameriški predsednik Roosevelt je zahteval zadoščenje za napad in zagotovilo, da se kaj podobnega ne bo več dogajalo, od japonskega cesarja in vlade. Japonska vlada je odpoklicala častnike, kateri so zakrivili topniške strele na ameriške ladje in jih je doma degradirala. Japonski poslanik v Ameriki je imel po več radijskih postajah daljši govor, v katerem je naglašal, da so Japonci obstrelevali in potopili ameriške ladje v popolni zmedi in pomotoma. Poduaril je, da napad obžaluje japonska vlast in narod. Poleg tega je japonska vlada že odredila dalekosežne ukrepe, da bodo za bodoče tujci in njihove koristi v kitajskih pokrajinah, koliko so jih zasedli Japonci, povsem zaščiteni.

Amerika s predsednikom vred ni zadowoljna z dosedanjim japonskim zadoščenjem, ker je japonski cesar še vedno tiho in so bili vsi dosedanji zadostilni poskusi,

kakor bi hodil maček krog vrele kaše. Amerika misli Japoncem resno pokazati zobe po Novem letu in je že odplulo precej ameriške vojne mornarice v Tih ocean. Angleška tudi hoče odposlati svoje sredozemske brodovje v kitajska morja in bo čuvala za ta slučaj varnost na Sredozemskem morju francoska mornarica.

Prodiranje Japoncev proti Hangčovu in Hankovu

Jugozapadno od Šangaja so močni japonski oddelki v prodiranju proti luki Hangčov in so bile njihove prednje straže 20. decembra oddaljene od mesta 32 km. Hangčov hočejo Kitajci braniti, vendar bo kljub temu kmalu v japonski posesti.

Na nankinski fronti nadaljuje japonska vojska pohod proti Hankovu v smeri pri Vuhuju. Japonski sprednji oddelki so se približali mestu na 50 km. Kako resno je že bil Hankov ogrožen 20. decembra, dokazuje pobeg civilistov iz mesta in posredovanje zastopnikov Amerike, Anglije in Francije v Tokio, da se naj ustanovi v Hankovu poseben varnostni pas, v katerem bi med boji za posest mesta imeli tuji varno zatočišče.

Kitajski maršal odklonil premirje

Japonski general Macui, ki poveljuje japonski armadi v Nankingu, je poslal vladarju Kitajske, maršalu Čankajšku, predlog za kratko premirje. Med premirjem bi se lahko prepričal kitajski narod, da je nadaljni odpor proti Japoncem nesmisel. Čankajšek je to ponudbo zavrnil, ker pravilno domneva za njo japonsko zahrbtnost. Japonci bi se med premirjem radi odpočili od utrujenosti, si preuredili svojo armado in bi z osveženimi močmi tem hitreje nadaljevali z zasedanjem kitajskega ozemlja.

Japonske priprave za pohod nad Kanton

Japonci vršijo z vso naglico priprave za pohod in napad na mesto Kanton, ki je središče južne Kitajske. V Šangaju so imeli Japonci 22. decembra pripravljenih za ukrcanje proti Kantonu 30.000 mož. Pri Vusungu je bilo pripravljenih 80 ladij za prevoz nadaljnih čet. Na japonskem otočku Formoza nasproti južni Kitajski čaka že nekaj divizij, da jih prepeljejo na Kitajsko obalo s ciljem: proti Kantonu! V Kantonu se mudri kitajski maršal Cankajšek, ki se hoče s preostanki prejšnjih armad in z novimi silami postaviti japonskim nenasitljivim osvajalcem po robu.

Sovražniki Božiča. O Božiču se stopnjuje sovraštvo brezbožnikov. Saj ta praznik v najsvetlejši luči predstavlja ljubezen Boža, ki je svet tako ljubil, da je svojega edinorojenega Sina dal, da se je učlovečil ter človeštvo odrešil. Vprav nebeška milina je razlita nad tem praznikom ter najblagodejnejše vpliva na človeško srce. Kot spominski praznik božje ljubezni je Božič izmed vseh praznikov cerkvenega leta najbolj primeren in pripraven, da je praznik krščanske družine, v kateri mora ljubezen voditi žezlo. Zato pa je ta praznik izmed vseh drugih vsakemu brezbožniku najbolj zoper. Boljševizem kot organizirano brez-

boštvo božični praznik ne samo prezira, marveč resnično črti. V Rusiji je že nekaj let prepovedano vsako javno praznovanje božičnega praznika. Prepoved sega celo tako daleč, da se nanaša tudi na vsako božično veselje v krogu domače familije. Boljševizem ne dovoljuje ljudem nobenega duhovnega veselja, saj je morilec vseake prave človeške sreče. Da bi boljševiki odvrnili ljudi od vsake misli na Božič in njegov pomen, silijo ljudi na božični praznik k težkemu, hlapčevskemu delu. Poleg te skrunitve Zveličarjevega praznika uprizarjajo bogokletno zasmehovanje božične skrivnosti s predavanji in predstavami po kino- in drugih gledališčih. Ruske boljševike prav vestno posnemajo njihovi verni učenci: komunisti rdeče Španije. Kakor daleč sega njihova moč v Španiji, so letos zopet prepovedali obhajanje božičnega

praznika pod pretvezo, da je to praznik »kapitalistične, meščanske družbe«. To je kajpada samo lažnivo-hudobni izgovor. Božje Dete, porojeno v hlevu in položeno mesto zibelke v jaslice, bi naj bilo predmet »kapitalističnega« praznika! Ne, marveč božje Dete je predmet strastnega sovraštva brezbožnikov.

Krivovercu dobro odgovoril. Adventisti so krivoverska skupina, ki pošilja svoje agente po vseh krajih katoliškega in drugega krščanskega sveta. Tudi v naši državi se takšni plačani agentje od časa do časa pojavljajo. Ne manjka jih tudi ne v misijonih. Tako poroča neki misijonar iz Ruande (v Afriki) o nekem takšnem adventističnem agentu, ki je širil zmedo med pogani, pa je tudi poskušal med katoličani vplivati razdiralno. Postavil se mu je po robu neki katehist (neduhovnik, laik s primerno izobrazbo, da more poučevati druge). Adventist, ki je hotel katehista pridobiti za svojo krivo vero, mu je skušal dokazati, da pride kmalu konec sveta. Navajal mu je razne dokaze. Kategist je samo kimal z glavo. Adventist je iz tega sklepal, da je katehista preveril k svoji veri. »Torej si prepričan o bližnjem koncu sveta?« ga končno vpraša adventist. Kategist odgovori: »Da, da. Saj je še drugih jasnejših dokazov za to.« — »Kateri so?« vpraša adventist. Kategist odvrne: »Enega ti hočem navesti. Tega je sam Zveličar napovedal, ko je rekел: Nasopili bodo krivi preroki. In takšen kriv prerok si tudi ti.« Adventist je odšel z dolgim nosom. Pri neki drugi priliki je hotel adventist dokazati, da katoličani pridejo v pekel. Njih število je namreč preveliko, število zveličanih pa malo. Zato bodo zveličani adventisti, ki jih je malo, ne pa katoličani, ki jih je premnogo. »Tako, tako,« je odgovoril kategist. »Ali bi ne

bilo boljše, da bi bil ostal doma ter bi ne iskal pristašev tukaj v Afriki! Čim več pristašev namreč pridobiš, tem bolj raste vaše število. Tem večja je torej po tvojem dokazovanju nevarnost, da pridete vsi v pekel. Ta pa vam je zasiguran ne radi večjega ali manjšega števila, marveč radi krive vere, ki jo širite.«

Iz nasprotnih taborov.

Božični odinevi v JNS listih. O velikih krščanskih praznikih razgalijo laži-liberalni listi svoje »krščansko« srce ter izpovedujejo, kar mu počiva na dnu. Nič krščanskega ni. Stari krščanski pisatelj Tertullian, ki je zapisal besedo o človeški duši, ki je po svoji naravi krščanska, bi moral pri naših sodobnikih, in sicer ne samo pri odkritih brezbožnikih, marveč tudi tako zvanih liberalcih in naprednjakih ugotoviti izjemo. Naši jenesarski listi so o božičnih praznikih objavili članke, ki razovedajo prav malo krščanskega duha. »Jutro« je v božični številki objavilo uvodnik, ki v njem niti z besedico ne omenja skrivnosti svete noči in velikega pomena božičnega praznika. V »mirovnem razmišljanju« razpravlja o ogroženem miru med narodi ter svoj članek zaključuje takole: »Biti v službi svetlobe, resnice, pravice, napredka — ni li to krasna božična misel, še lepša od zvonenja, ki bo drevi potrskalo na naša zbegana srca?« Božična misel je to, za jenesarje morda »krasna«, toda krščanska ni. Krščanski Božič je cisto kaj drugega. Ako verni kristjani zavračajo takšno pogansko tolmačenje Božiča, ali je to tudi farizeizem? Ni to farizeizem, marveč zahteva žive krščanske vere, ki mora takšne liste kot nekrščanske odklanjati. — »Domovina« je v božični številki napisala uvodnik, ki v njem o Božiču sploh

ne govori, marveč sebe hvali in za sebe agitira, ter je v božični prilogi objavila stvari, ki jim je krščansko pojmovanje božičnega praznika povse tuje. V tej številki je tudi začela prinašati nov kriminalni roman, s katerim bo po svoji liberalni navadi vplivala vzgojno na mladino. Kot zvest jenesarski tovariš se temu »krščanskemu« krogu pridružuje »Kmet-ski list«, ki v svojem božičnem uvodniku ne kliče po Zveličarju, marveč po »Martinu Krpanu, ki naj ukroti Brdavsa, pribori človeku njegovo veljavo in božjemu redu v prirodi spet moč«. V naslednjem članku (»Rojstvo svobodnega Boga«), v katerem se med drugim zanika zgodovinska obnovitev človeštva po Jezusu Kristusu in krščanska kultura ter se govori o »Bogu, ki ga je sprostila in rodila prava vera«, vera v svobodnega človeka (Bog sam naj to razume!), je nanizane toliko zmedenosti, da je mogla zrasti samo na zeljnku kakšnega svobodomiselnega pol-inteligenta.

Knjige za zimske večere!

Zahtevajte seznam naše založbe, dobite ga brezplačno! Tam si lahko izberete knjige vseh vrst, zabavne in poučne! Pišite Tiskarni sv. Cirila v Mariboru ali v Ptiju!

Kaj je »Bayer?«

Že 50 let proizvaja »Bayer« zdravila.

Od tega časa »Bayer« vztraja v borbi proti trpljenju človečanstva. Danes je »Bayer« svetovno podjetje, čigar glas sega na vse kontinente sveta.

Med mnogimi neogibno potrebnimi zdravili, ki so raznesla slavo firme »Bayer« je tudi Aspirin kot popularen preparat proti revmatizmu, prehlajenju in bolečini. Aspirin je zadnjih 40 let v obliki tablet najbolj razširjeno zdravilo na svetu.

ASPIRIN
PROIZVOD ZA UPANJA!

Oglas je registriran pod Sp. br. 751 od 17. avgusta 1937

Nesreča.

Velika požarna nesreča z dvema smrtnimi žrtvama. Pod cerkvijo Sv. Barbare pri Prevaljah je stala žaga tvornice za lepenko, last grofa D. Thurna. Na predbožični dan popoldne je izbruhnil nenadoma ogenj na žagi. Od žage se je razširil požar še na tvornico. Iz višine 6 m se je zrušila streha na 25 letnega Valentina Vezjak, edinega sina velikega posestnika, in 60 letnega Kerta, upokojenega železničarja. Oba sta hitro podlegla prehudim poškodbam na glavah. Materialno škodo cenijo na dve milijona dinarjev.

Smrtonosno igranje s flobertovko. V Mariboru, v Jezdarski ulici, se je zgodila smrtna nesreča kot posledica neprevidnega ravnanja s flobertovko. Ciril Prove 14 letni dijak in sin trgovskega potnika, se je igral pred Ehrlichovo tkalnico v Jezdarski ulici s svojim šolskim tovarišem Viljemom Žavcer iz Radvanja. Žavcer je razkazoval prijatelju malo flobert pištole, jo nameril za šalo proti Proveju in sprožil. Počil je strel in Prove je dobit kroglico v čelo ter se je zgrudil. Smrtno nevarno zadetega so prepeljali koj po ne sreči v bolnišnico, kjer je čez pol drugo uro umrl.

Viničar smrtno ponesrečil. V mariborski bolnišnici je umrl Franc Bezjak, 58 letni viničar iz Peker. Bezjak je bil uslužben pri posestniku Reiserju. Pri nakladanju hlodov je spodrsnilo deblo in padlo Bezjaku na trebuh ter mu pretrgalo čreva. Po nesreči so imeli smrtnonevarno poškodovanega še dva dni doma. Prepeljava v bolnišnico je bila prepozna in ga niti z operacijo niso mogli rešiti.

Avto ga je podrl. Na cesti pri Petrovcach je podrl avtomobil iz Ptuja 27 letnega

mehanika Hermana Zupanc iz Petrovč. Zupanc se je pri padcu tako hudo poškodil na glavi, da so ga oddali v celjsko bolnišnico.

Huda nesreča rudarja. V rudniku Zabukovec pri Žalcu je zašel 35 letni rudar Karel Srebotnik iz Zabukovce med dva jamska vozička, ki sta mu stisnila prsni koš. Hudo poškodovanega so prepeljali v celjsko bolnišnico.

Admiral K. Little, poveljnik angleškega brodovja v Šangaju.

Admiral Hasegawa, poveljnik japonskih pomorskih sil v Šangaju.

Japonski general Haraka, poveljnik enega dela japonske armade, katera je zavzela Nanking.

Dve nesreči. Pri padcu v jamo si je zlomil v Dobrovljah pri Braslovčah levo nogo 38 letni Ferdinand Naraks. — Na zmrznenih tleh je padel na Pilštajnu 58 letni prevžitkar Martin Perc in si je stril levo nogo v kolku.

Viscount Gort, novi generalštabni šef angleškega imperija.

Francoški zunanjji minister Delbos v razgovoru z romunskim kraljem Karлом.

Francoški vojak nese ranjenega Kitajca.

Smrtna nesreča z zastrupljenjem. Anton Murgel, hlapec pri trgovcu Hinku Bartlu v Rožni dolini pri Ljubljani, se je odpravil zvečer v svojo sobico z majhno pečico, v kateri je bilo žareče oglje. Mož je zaspal in so ga našli drugo jutro smrtno zastrupljenega s plinom od oglja.

Konj brenil otroka. V Zlokarji vasi v občini Trojane je domač konj brenil v glavo sedemletno hčerkico posestnika Grila. Stanje hudo poškodovanega otroka je zelo resno.

Otrok umrl vsled opeklina. Na Brnici pri Hrastniku se je preveč približala štiriletna kurjačeva hčerkica Marija Zore zakurjeni peči. Otroku se je vnela obleka in je bil hipno v objemu plamenov. S hudimi opeklinami po vsem telesu so spravili deklico v celjsko bolnišnico, kjer je podlegla opeklinam.

Dva ponesrečena prepeljana v bolnišnico v Celje. Jožef Breznik, 31 letni mali posestnik v Letusu v Savinjski dolini, je sekal v gozdu drva. Nanj je padlo deblo in mu je zlomilo levo nogo. — V Goričici pri Št. Juriju ob juž. žel. je padla šestletna posestnikova hčerkica Alojzija Šolinc na domačem dvorišču tako nesrečno, da si je zlomila levo nogo. Oba ponesrečenca so prepeljali v celjsko bolnišnico.

Podlegel hudim poškodbam. Na Javorniku na Jesenicah je hudo ponesrečil Oto Gerdej, doma s Slov. Javornika. Hudo poškodovanega so prepeljali v ljubljansko bolnišnico, kjer je podlegel prehudim poškodbam. Zapusča ženo in dva otroka.

Sreča v nesreči. Ob Savi pri Krškem na mostu preko Impolskega grabna sta se srečala osebni avto, v katerem se je peljal belgrajski trgovec Levi Mayer in njegov šofer. Belgrajčan je vozil v smeri iz Radeč proti Krškem in je imel s seboj precej zlatnine in dragocenosti. Nasproti mu je pripeljal na mostu težek tovorni avto, katerega je šofiral lastnik Miha Slemenik iz Slovenjgradca. Avtomobila sta zadela drug ob drugega sredi 18 m dolgega in 5 m širokega mosta. Osebni avto je podrl ograjo mosta in se je prekotalil 5 m globoko v močno narasel potok. Trgovec Mayer in njegov šofer sta imela toliko duhaprisonosti, da sta se hitro rešila iz zaprtega avtomobila, ki je tičal v vodi s kolesi na-

Radi japonsko-kitajske vojne je zgubilo na tisoče Kitajcev streho in tavajo kot berači.

vzgor. Na prvi pogled najhujša nesreča se je izteka tako, da bo Belgrajčan ob svoj voz, ki se je toliko poškodoval, da ne bo več za rabo.

Pošta v Zagorju oškodovana za 12 jurjev. V Zagorju ob Savi sta peljala pismo noša Anton Gorenc in poštni voznik Vinko Vidmar k večernemu vlaku poštne pošiljke, med katerimi je bila poštna vreča z 12 jurji. Med prevozom je vreča skorogotovo padla z voza, še neizsleden neznanec je vrečo pobral in zginil z denarjem.

Razne novice.

Ali ste si za dolge zimske večere že preskrbeli čtivo? Če ne, pojrite v prodajalne Tiskarne sv. Cirila v Mariboru in Ptuj ter si kupite zelo lepe povesti: »A njega ni« (12 din), »Kraljica Ester« (10 din), »Pravica in usmiljenje« ter »S strelo in plinom« po 7 din. Vse povesti so zelo zanimive.

Molitev v spravo za bogokletje na lepih podobicah objavljena se dobi v prodajalnih Tiskarne sv. Cirila. Cena je 28 din za 100 komadov. Priporočamo č. župnim uradom, da si isto naročijo!

Blasnikova »Velika Pratika« za leto 1938 je izšla in se razpošilja za ceno 5 din za vsak komad. Naročila na tiskarno J. Blasnika nasl., Ljubljana, Breg št. 10–12, in se dobi tudi v trgovinah. To je najbolj priljubljeni in najbolj razširjeni slovenski ljudski koledar že od nekdaj.

1447

Obžalovanja vredni slučaji.

Mednaroden vломilec pod ključem. Že dvakrat smo poročali kratko, da je bil izvršen 12. decembra vлом v stanovanje trgovskega zastopnika Aleksandra Watzeka v Mariboru na Aleksandrovi cesti. Vlomilec je odnesel starih zlatnikov, srebrnikov, nakita in hranilno knjižico Hrvatske štiedione. G. Watzek je bil z vломom oškodovan za 180.000 din in je razpisal 5000 din nagrade za izsleditev krivca, za katerim

Pri nedrni stolici,
napihnenosti črevesja zaradi zagatenja, odvaja naravna

FRANZ - JOSEFOVA
grenčica zaostanke prebave, nakupičene v črevesju. — V zdravniški praksi se uporablja

FRANZ - JOSEFOVA
naravna grenčica s popolnim uspehom pri moških, ženah in takisto pri otrocih.

Ogl. reg. S br. 15485/35.

je bila izdana od mariborske policije tiračica na vse strani. Uzmoviča so prijeli v osebi 37 letnega Vladimirja Novaka iz Zagreba v Karlovcu in so ga priveli v Maribor, kjer so mu natančno izprašali vest. Novak je mednarodni vломilec in je povzročil doslej s tatvinami, za katere je že presedel 18 let, dva in pol milijona dinarjev škode. V Mariboru je priznal vлом pri Watzku in je povedal, da je zakopal kaseto z zlatnino in s hranilno knjižico v vinogradu pri Treh ribnikih nad Mariborom. Na od Novaka označenem mestu so našli kaseto, a brez zlatnikov, katere je po volumnu zamenjal in zapravil. Pri aretaciji so dobili pri Novaku zlatih dragocenosti za 15.000 din, 3600 nemških mark, 100 čehoslovaških kron in 70 avstrijskih šilingov, v skupni vrednosti 50.000 din. Okradeni Watzek bo kljub vrnilvi enega dela plena trpel še prav občutno škodo.

Na debelo okradeno skladišče železnine. Pod malim železniškim mostom v Celju so odkrili zadnje dni cele zaloge železnih izdelkov. Takoj po najdbi je bilo jasno, da je najdena železnina ukradena iz skladišča znane tvrdke D. Rakusch. Zadevo so zasledovali in so naleteli še na več krajin na železno blago. Policia je zaprla radiativne dve osebi, kateri je pa zopet izpuštila vsled pomanjkanja dokazov. Sedaj je ugotovljeno, da sta prvotno prijeta prava krvica. Enega od teh, brezposelnega trgovskega pomočnika, že zopet imajo, drugi, poklicni in brezposelnii mehanik, pa je iz-

ginil neznano kam. Na podlagi izpovedi aretiranega in preiskave se je vlekla tatvina železnih izdelkov dalje časa in znaša škoda 50.000 din. Našli so samo en del po-kradenega. Storilca sta izmikala železnicu iz skladischa. Nakradeno sta skrila v bližini in sta prodajala naprej po nizkih cenah. Ukradeno blago so kupovali celo trgovci, ker sta se lopova izdajala kot zastopnika neke zagrebške veletrgovine. — Celjska policija je pridno na delu, da primeše pobeglega tatu.

Mlaodežnik ukradel 18.000 din. Letos majnika je bilo ukradenih kleparskemu pomočniku Agrežu v Celju pred Grofijo 18 jurjev. Tatu so aretirali sedaj na italijanskem ozemlju pri Trsatu v osebi 18 letnega Jožeta M. Hotel je potovati na podlagi lažnih listin in pod tujim imenom v Italijo. Aretirani je po daljšem oklevanju priznal očitano mu tatvino.

Kakor boljševiški brezbožniki. V Stranjah pri Kamniku so trije nočni vlomilci najprej vdrli v mrtvašnico, iz katere so vzeli dva krampa. Nato so poskusili vlomilsko srečo skozi glavna vrata v cerkev, kar pa jim ni uspelo. S krampoma so dvignili s tečajev vrata na zakristiji. Druga zakristijska vrata, ki vodijo pred glavni olтар, so bila tudi zaklenjena in so jih zmogli z dletom in vitrihom. Z vlamjanjem sta bila zaposlena dv., tretji je bil v zvoniku na straži. V cerkvi sta vlomilca s kramponom vdrla v tabernakelj, v katerem sta bila monštranca in ciborij s sv. hostijami. Ukradla sta samo srebrno in pozlačeno luno, monštranco sta pustila. Istotako sta pustila en ciborij, pač pa sta odnesla krog sto sv. hostij. Razobil sta tri lesene nabiralnice za milodare, v katerih pa je bilo le malo drobiža. Prav po boljševiško brezbožni lopovi od odnesli malenkosten plen, pač pa so povzročili precej stvarne škode in so z divjaškim oskrunjnjem Najsvetejšega razburili vso okolico, ki komaj čaka, da izsledijo orožniki brezvestne vlomliske klateže.

— Pa ima boljševiška brezverska propaganda kaj uspeha?

Nekaj uspeha ima, ali, kolikor sem jaz mogel videti, je ta uspeh prav neznanen. Brezverci so samo delavci, a tudi ti ne vsi. Vsi tisti, ki so nad 40 let stari, govore, da je bila stara vera boljša. Pa tudi od mladih delavcev je polovica brezvercev in polovica jih veruje. Kmetje niso brezverci.

— Omenili ste, da ste preživel tudi leta lakote, mi smo čitali o tem v listih. Ali mi ne bi hoteli tud o tem kaj povedati?

Na zgaranem in izmučenem obrazu Ivana Glogškega se je pojavil bridek izraz bolesti in groze, ko mi je pripovedoval:

Gospod, to se ne da opisati! Bilo je grozno! Omenil vam bom samo nekaj iz leta 1933. Tudi takrat je vladal v Vinici glad. Jaz sem delal v tovarni za sladkor, ker nas zemlja ni mogla prerediti, in delavcem je bilo boljše nego kmetom. Delal sem osem ur na akord. Ako več storil, več imam. Nedelja se v Rusiji ne praznuje. Odmor sem imel vsak šesti dan. Denarja smo imeli nekaj, ali kaj pomaga, ko pa hrane, živeža ni bilo nikjer dobiti. Jedli smo »žomo«, »žoma«, to so najslabši odpadki od sladkorne pese. Gladoval sem jaz, gladovala je žena, gladovali so otroci. Imel sem to leto konja. Konja sem prodal za 40 rubljev, a kilogram kruha je stal deset do dvanaest rubljev. Pozimi in na spomlad so ljudje tavali po poljih, strgali z dreves mehkejšo skorjo, ki je v njej nekaj slaje, ali pa izkonavali korenine, ki so jih ku-

O „boljševiškem raju“

pripoveduje hrvatski seljak iz Zagorja

— A kako je s cerkvijo in vero?

Silno žalostno! V večini vasi so cerkve ali porušene ali spremenjene v magacine, v stanovanja za ljudi ali v hleve. Duhovnike, pravoslavne in katoliške, so vse pomorili ali vrgli v ječo. Sam sem videl, kako so podirali cerkev v sosednji vasi. Kadar so boljševiki hoteli uničiti kako cerkev ali župnijo, je zadostovalo, da so zbrali dvajset podpisov in oblasti so rekli, da je vsa vas proti veri. In čeprav je bilo na drugi strani več tisoč ljudi za cerkev, teh niso vprašali, marveč so govorili, da je narod onih dvajset propalic. V Vinici smo imeli dolgo časa katoliškega župnika Brezovskega. V viniški cerkvi sem se tudi jaz poročil in dal v njej krstiti svojo deco. Tudi naša cerkev je bila dva tedna zaprta. Župljani so plačali in zopet je bila odprta vse do leta 1935. Tedaj pa so župnika Brezovskega obsodili na osem let težke ječe, cerkev pa dali za stanovanje delavcem in boljševiškim uslužbencem. Javno se ne sme tam človek ne pokrižati ne moliti. V Rusiji obstaja organizacija komsomolcev — to so vam največji razbijaci — ki javno uganjajo komedije in sramotjenja s cerkvenimi svečanostmi in vsakega vernika osebno napadajo. Boljševiki pospešujejo tudi ločitve zakoncov. Njihovi pristaši se hvalijo, da pri njih stane nova ženitev samo tri rublje.

Anekdoti

Dunajski gledališki ravnatelj Megerle je bil dobroščen človek, imel pa je navado, da je često menjal svoje osebje. Komiku Baumannu je nekoč za uspelo vlogo podaril lep, z bisernico

Orožniki obstrelili cigana na pobegu. Radi tativne in prodaje treh konj pred enim letom so sedaj prijeli orožniki na Dolenjskem cigana brata Nikolčič. Orožniki so se ustavili v Stični, da so kosili. Med kosirom sta se jim od mize tatova izmuznila in se spustila v beg po vasi. Spotoma sta se oprostila verig in bi bila ušla, da niso odbrzeli orožniki na vozlu za njima. Enega so hitro imeli. Drugi je bežal proti bližnjemu gozdu in patrulji ni preostalo drugega, da je streljala in sta zadeli dve krogli tatinškega cigana v nogu. Ranjenega so oddali v ljubljansko bolnišnico.

Svedroci na Gorenjskem. V Mostah pri Komendi je bila znatno okradena od nočnih vlamilcev mesnica Mihe Koncilje. Zginila je večja zaloga mesa in nekaj denarja. V Komendi so vdrli svedrovci v pisarno Mlekarske zadruge. Kos so bili samo lesenemu delu blagajne, iz katere so sunili nekaj stotakov, do večje vsote v železnem delu pa niso mogli.

Velik vлом v cerkev na Hrvaškem. V noči na 19. december so neznanci vlamili v župno cerkev v Koprivnici na Hrvaškem. Odprli so tabernakelj in odnesli velike vrednosti. Vzeli so monštranco, vredno 10 tisoč dinarjev, dva ciborija, vredna 600 din, štiri križe v vrednosti 4000 din, srebrni pladenj, vreden 200 din, črn mašni plašč v vrednosti 1000 din in še nekaj drugih drobnarij. Skupna škoda, ki jo ima cerkev, znaša nad 20.000 din.

Izpred sodišča.

Obsojena vlamilska brata. 27 letni posetnik Alfonz Urbančič in njegov 29 letni brat Franc iz Blance pri Sevnici, sta oba italijanska državljan. V noči na 23. oktober sta vlamila v šolo na Blanci in sta hotela šolskega upravitelja olajšati za denar. Ker nista naletela na denar, sta nameravala iz kuhinje zginiti z razno obleko, a sta bila zlatotena in pognana od upravitelja. Imenovana sta bila v Celju 21. decembra obsojena na šest mesecev stroge-

ga zapora in bosta po prestani kazni izgnana za pet let v Italijo.

Slovenska Krajina

Čitateljem iz Slovenske Krajine želimo srečno in blagoslova polno novo leto. Zopet boste imeli veliko skrbi in težav, siromašni ste, zato boste zopet potovali po svetu za kruhom. Božji blagoslov naj spremlja vse vaše delo doma in v tujini. Ostanite tudi v novem letu naši naročniki, širite naš list med svojimi prijatelji in sosedi! Postanite naši dopisniki iz vseh krajev naše Krajine. Ostanite pa tudi zvesti veri in življenju naših očetov, ki vam bo velika tolažba in podpora v novem letu. Naj bi bilo novo leto tudi za vas leto tolažbe in pomoči od vseh onih, ki vas vodijo in pri katerih v tujini delate. Upamo, da v novem letu izboljšajo pogoje dela in da boste tudi doma lažje živeli, da se bodo cene še zvišale in daj Bog, da nam tudi On ne bo poslal kakšnih večjih nesreč. Z veselim in upapolnim obrazom stopite tudi vi v Novo leto!

*

Sobota. Naše prosvetno društvo je imelo dne 19. decembra svoj redni letni občni zbor. Udeležba je bila polnoštivalna. Skoraj bi bila dvorana premajhna. Predsednik Vojkovič otvoril občni zbor in se zahvalil za tako veliko udeležbo. Vsi člani so z zanimanjem sledili poročilom odbornikov. Edina naša težkoča je še denarno vprašanje, ker smo si postavili dvorano skoraj brez denarja. Pa tudi to bomo uredili in si postavili v doglednem času nov in velik Prosvetni dom. V novi odbor so izvoljeni kot predsednik g. kaplan Škraban Janko, podpredsednik ravnatelj gimnazije g. Ivo Zobec, tajnik g. prof. Mačec Joško, blagajnik g. Franjo Franec, gospodar g. Tuš Mirko, knjižničar g. Šonc Vladimir in še nekateri dobri prosvetni delavci iz Sobote in okolice. Tako je društvo dobilo nov odbor, ki bo skušal s pomočjo vseh še povzdigniti delovanje društva samega in tudi nuditi ostalim društvom v Krajini svojo pomoč pri povzdigaju našega prosvetnega dela. Novemu odboru in celotnemu društvu želimo obilo uspeha in razmaha v središču in prestolici Slovenske Krajine!

hali in jedli. Veliko se je kradlo. Vojaštvo je z nabitim puškami in strojnicami stražilo magacine. Mrliči so ležali po hišah, po ulicah, po poljih. Človek gre po poti, pa se na mah zgrudi in ga ni več na tem svetu — mrtev je. Pokopališča so postala pretesna, zato so pokopavali mrliče tudi na poljih, kjer je kdo umrl.

— Zakaj pa se ljudstvo ne vzdigne zoper svoje tlačitelje? Zakaj se narod ne upre?

E, ko bi bilo to tako lahko! Vzdignili bi se kmetje — in kako radi! In pregnali bi boljševike na kraj sveta. Toda boljševiki imajo orožje — kmetje pa gole roke. Kmetje vedo, da si sami ne morejo pomagati. Zato venomer vprašujejo: Ali bo vojna? In kadar slišijo, da bi utegnilo priti do vojne, so veseli. Kadar pa se jim reče, da vojne ne bo, so spet žalostni. Vi tega ne verjamete, pa je živa resnica.

— In kaj bi ruski kmetje storili, če bi dobili orožje v roke?

Točno vam ne morem povedati, vsekakor pa vsem, da v 24 urah ne bi ostal živ niti en ruski jud.

Prešla sva na razgovor o drugih stvareh.

Ivan Glogoški bi bil na vsak način rad dobil kako delo ali službo v mestu. Odvračal sem ga od te namere, ker sem vedel, v kakem siromaštu žive v Zagrebu mnogi, ki so zapustili svoj kmečki stan. Rekel sem mu, da bi lahko v mestu, v sedanji krizi zašel v prav tako nesrečo, pred katero je bežal iz Rusije. Odvrnil mi je, da bi samo on delal v mestu, družina pa bi živila še dalje v Proseniku pri Tuhliji.

Ubožec v nebesih

(Narodna legenda. Zapisal A. Kosi.)

Ubogi kmetič, ki je na zemlji lepo in pošteno živel, je umrl. Dospevši na oni svet, stopi k nebeškim vratom, da bi prosil za vstop v nebeško kraljestvo. Ker pa sv. Peter pravkar odpira vrata bogatemu gospodu in ga spušča v nebesa, zato naš kmetič zunaj postoji in mirno počaka. Pred nebeškimi vrati stoječ sliši, kako se nebeščani nad prihodom bogatina veseli, kako angeli na glas pojo, nebeške piščali piskajo, največji zvonovi prelepo in ubrano zvone, skratka, kakšna radost navdaja nebeške prebivalce.

Ko krasna nebeška godba preneha, kmetič na nebeška vrata narahlo potrka. Kmalu se prikaže sv. Peter, ki novodošeca kaj prijazno pozdravi in ga spusti v nebesa.

Naš kmetič si misli: Meni se je na zemlji le malo zvonilo, tudi godbe pri pogrebu nisem imel, gotovo mi bodo angelci tukaj v nebesih toliko lepše zapeli, godba lepše zaigrala in zvonovi močneje zazvonili. Toda zmotil se je ubogi kmetič. Nebeščani so ga sicer prijazno sprejeli, angeli so mu celo naproti hiteli, a godbe ni bilo, ne petja, ne zvonjenja.

Kmetič se ne more vzdržati, pa razodene sv. Petru svoje začudenje. »Kako je vendar to,« pravi, »da angeli pri mojem prihodu niso peli, zvonovi ne zvonili in godba ni igrala, kakor je bilo to pri sprejemu bogatina; človek bi skoraj mislil, da kakor na zemlji, tudi v nebesih ni enakopravnosti in pravice.«

Sv. Peter pa kmetiču prijazno smehlja, joč se tako-le odgovori: »Nikar se ne čudi, predragi mi brat; je že taka navada nebeščanov. Tudi ti si nam ljub in drag svat in tudi tebe čaka enako veselje kakor bogatina, le piščali in zvonovi molče. Glej: prehitro bi se zvonovi obrabili, tudi angeli bi poslednjic opešali, ako bi vsakemu siro-

Dal sem mu nekaj naslovov in priporočil. Ivan je poskušal tu in tam, da bi si našel kak zaslužek. Povsod je zadel na zaprta vrata in srca. Zato se je vrnil nazaj v svojo rojstno hišo, kjer se je začasno nastanil pri svojem starejšem bratu, ki ima petero otrok in mlajšega neoženjenega brata. Hrvaška vas se je tudi tu izkazala, da je človekoljubnejša od mesta.

Kake tri in pol mesece pozneje sem imel v Tuhliju tečaj za društva hrvaške katoliške akcije. Pred sv. Tremi kralji sem obiskal Ivana Glogoškega na njegovem brežičku v vasi Proseniku. Umevno je, da je bil silno iznenaden, ko me je zagledal na svojem dvořišču. Fotografiral sem njegovo rojstno hišo, njega, njegovo ženo, sinova Vladimira in Štefana ter hčer Tončko. Med pogovorom mi je omenil, da namerava na spomlad graditi svojo hišo. Pokazal mi je v dolini tudi prostor, ki ga je določil za stavbišče. Ko me je spremljal skozi gaj na glavno cesto, sem ga vprašal:

— Si boste še kdaj želeli nazaj v Rusijo?

Odgovoril mi je odločno in skoraj užaljeno: Nikdar! Bog me obvaruj, mene in mojo družino, take nesreče! Rajši sem tukaj največji siromak kot da živim v Rusiji.

In kakor govori Ivan Glogoški, tako govore tudi drugi hrvaški kmetje, ki so se v zadnjih letih vrnil iz ruske boljševiške sužnosti — iz komunističnega »raja« . . .

(Konec)

obloden žepni nož. Kmalu potem ga je odpustil. Baumann mu je nato poleg vlog vrnil tudi ta žepni nož. Megerle ga je odklonil. Nato mu je komik napisal pisemcem: »Prosim, vzemite si ta nož nazaj. Razumeli boste, da tisti, ki mu vzaimejo kruh, ne potrebuje noža!« Nato je Megerle odpust preklical.

36 milijonskih mest

V Nottinghamu se je vršil svetovni kongres zdravnikov. Ob tej priliki so ugotovili z zgovornimi številkami, da se svet čedalje bolj »popomeščanja«. Leta 1800 je bilo na vsem svetu samo 25 velemest z nad 100.000 prebivalci, leta 1922 pa jih je bilo že 400. Danes je 540 velemest in 36 jih šteje več nego milijon prebivalcev.

maku, ki ga sprejmem, zvonili in peli, zakaj takim ubožcem — hvala Bogu — skoraj dan za dnem odpiramo vrata, toda

vsakih sto let enkrat se nam nudi prilika, da zagledamo tudi bogatina pri nebeških vratih.«

Časopisna akcija naših prosvetnih društev

Nekatera društva so želela, da jim damo priliko, da se šele v januarju podajo na delo. Prav, ustrezemo jim in tako bomo poleg že poslanih, ki seveda imajo prednost, počakali tudi na druga društva. Seveda pa smejo tudi društva, ki so nam že dosedaj poslala nove naročnike, delo nadaljevati in tako spopolnit.

Želimo vsem kaj največjih uspehov!

NASLOVI NAROČNIKOV

Vsem preč. župnim uradom pošljemo naslove naročnikov, sporočijo pa naj nam samo, na katere pošte naj jim pošljemo, ker imajo posamezne župnije različne pošte.

GOSPODARSKA PRILOGA »KMEČKO DELO«

Vsem novim naročnikom, ki si bodo v teku januarja naročili »Slov. gospodarja«, bomo dodali tudi gospodarsko prilogo »Kmečko delo«.

*

Sv. Anton v Slov. goricah. Prosvetno društvo vprizori v nedeljo 2. januarja ob treh popoldne v Društvenem domu lepo in poučno igro v petih dejanjih: »Pozna pomlad.« Na veselo svodenje!

Sv. Trojica v Slov. goricah. Katoliško slovensko izobraževalno društvo priredi na novega leta dan in na Kraljevo božični misterij »Henrik, gočavi vitez.« Začetek vselej ob treh popoldne. Pridite v obilnem številu, da podprete društvo in mu pomagate v njegovem stremljenju za izvršitev novih načrtov. Bog živi!

Leskovec, Sv. Andraž v Halozah. Proslavo Brezmadežne smo imeli v šoli in je bil prostoren razred načačeno poln njenih častilcev. Slišali smo nekaj lepih deklamacij o Brezmadežni in par lepih Marijinih pesmi. Sledila je krasna igra »V kraljestvu rož«, katero so prav dobro proizvedli otroci. — Leskovčani smo si uredili svoje gnezdo, kjer se bomo v bodoče zbirali. To je namreč društvena soba, katera je urejena po zaslugu in požrtvovalnosti tukajnjega g. kaplana Janka Petana. V društveni sobi ima Prosvetno društvo svojo knjižnico, ki je že začela poslovanje.

Sv. Tomaž pri Ormožu. Na Silvestrov večer ob 18 se pripelje v Društveni dom »Ženin na toligah. Tak je naslov igre, ki jo bo uprizorilo Prosvetno društvo. Na Novega leta dan se ob pol štirih popoldne igra ponovi. Vabljeni!

Sv. Jurij ob juž. žel. Slovensko katoliško prosvetno društvo pri Sv. Juriju ob juž. žel. je imenovalo ob svoji 35 letnici obstoja ustanovitelja In. dobrotnika, notranjega ministra g. dr. Antona Korošca za častnega predsednika. — Dne 18. in 19. decembra je Prosvetno društvo priredilo v Katoliškem domu Finžgarjevo socialno igro »Nova zapoved«, ljubko otroško igro »Kraljica rož« in simbolično vajo deklic po pesmi »škrjanček poje, žvrgolik. Dobiček prve igre je bil darovan ubogim za božič, da se je v dejanju storilo, kar uči Kristus in pravi igra: »Nova zapoved vam dam, da se ljubite med seboj — v dejanju in resnic.« Igra je segla globoko v duše. Vsi igralci so vloge doživeto podali, za kar gre posebno prizna-

nje požrtvovalnemu režiseru Tončku Klajnšku. Sv. Križ pri Rogaški Slatini. Kratko letno po-ročilo Slomškovega prosvetnega društva. Imeli smo za dekleta duhovne vaje. Vršili so se prosvetni tečaji za dekleta in fante. Na Rodnah so se vršili tabori, posebno fantovski, dekliški in otroški. Igrane so bile igre: »Podrti križ«, »Čevljlar in vrag«, »Dom« in »Kristusovo trpljenje.« Zadnjo smo morali trikrat ponavljati in vselej je bila kino-dvorana tukajnjega zdравilišča napolnjena. Lep obisk je bil gotovo najlepše priznanje sodelujočim za trud. Tudi prireditve »Marijinega vrtca« so bile večkrat. Čisti dobiček od raznih prireditv se je v glavnem uporabil za olepšavo in popravilo društvenega odra, za kulise itd., kar vse vzbuja pri raznih nastopih velik učinek. Priredili smo tudi »Materinski dan« in proslavili mladinski praznik Brezmadežne.

Loka pri Židanem mostu. Mogičen val mladinskega gibanja je zajel tudi našo lepo loško dolino, ki bo vedno lepša, čim več vrlih in odločno katoliških fantov in deklet bo imela. Skoraj pred enim letom je bil ustanovljen fantovski odsek, nedavno pa dekliški krožek. Mladiha, okleni se katoliških društev!

Za naše časnike

Dopis iz okolice Vojnika. Le malo časa še, pa se bo leto potopilo v morje večnosti. Srečni smo lahko, ako smo dobro porabili čas, ki nam ga je

SREĆNO NOVO LETO

želi vsem svojim strankam

JURIJ KOKOL

manufaktura in konfekcija

Maribor

Glavni trg 24

Bog dal za dobra dela. Posebno je važno, kaj smo čitali. Je naročena vsaka katoliška hiša na dober časopis? Prepričan sem, da vsak katoliški značajen Slovenec, ki misli in dela pošteno, kar ga vera uči, ne naroča in ne čita časopisov, ki so popolnoma brezverski, liberalni, ki napadajo ob vsaki priliki vero in cerkev. Dolžnost vsakega je, da odločno odklanja take časopise in jim ne da mesta v svoji hiši, da bi širili smrad protiverstva. Tu je treba odločnost. Proč s tako nesnago! Mi vemo, koliko so ti časopisi lagali in blatili našega voditelja dr. Korošca in njegove odločne in poštene sodelavce, ki so vse svoje umiske in telesne moči žrtvovali za svoj narod, da bi ga osrečili. Napadajo ga še sedaj, ker so slepi, ki ne vidijo njegovih uspehov. Torej ne naročajmo takih časopisov! Naš »Slov. gospodar« je pravi prijatelj slovenske katoliške hiše, le nemu ohranimo zvestobo tudi v bodoče. Kjer ga še ni, pokličite ga k sebi, da vam bo dober učitelj na poti življenja. Še so hiše, kjer straši »Domovina«; mislim pa, da jih ni mnogo, ki bi naročali časopise, ki so proti našim načelom in proti naši veri. Zavedajmo se, da je denar za slabo tisk slabo in grešno uporabljen ter da takim ljudem ne primaša sreča in božjega blagoslova. Za našega »Slov. gospodarja« pa mora biti denar, ker je list z nami enih misli vedno bil in bo tudi ostal. Zvestobo mu ohranimo in naročajmo ga, ker bo to nam samim v prid, z nekatoliškimi listi pr — proč!

Odprtja noč in dan so groba vrata.

Razbor pri Slovenjgradcu. Mirno je v Gospodu zaspal 18. decembra v 81. letu starosti Podstenšek Jožef. Bil je občinski tajnik ter je izuril svojo hčerko, da ga zdaj lahko nadomestuje. Bil je tudi cerkvenik in organist ter dolgo časa mrlinski ogleda. V zakonskem stanu ga je Bog obdaril z 12 otroci, izmed katerih jih živi še sedem, pet pa jih je že umrlo. Tonček je dal življenje v svetovni vojni, enega je Bog poklical v angeiski kor, trije pa so umrli kot dorasli doma. Ostalih sedem si služi vsak svoj kruh. Rajni je bil prava krščanska korenina. Z veliko vnemo si je prizadeval, da je preživil svojo družino ter jo tudi vzgojil v pravem krščanskem duhu. Naj počiva v miru, ženi in otrokom pa naše sožalje!

Vurberg pri Ptaju. Dne 16. decembra je zvon oznanil smrt vdove Frančiške Brus. V precej visoki starosti 74 let jo je po dvačnevi mučni bolezni poklical Vsemogočni iz doline solz v nebeski raj. Blagopokojna je bila dobra krščanska žena. Ker z rajnim možem nista imela otrok, sta se odločila za botrovanje pri sv. krstu in birmi. Bila sta botra 54 krat. Ob grobu se je od rajne poslovil dober katoliški mož. Naj počiva v miru! — Na sedmini se je nabralo za novo bogoslovje 60 din.

Sv. Andraž v Halczah. Od 27. novembra do 13. decembra smo imeli več pogrebov. Med njimi je bil prvi Jurij Milošič iz Male Varnice, čigar pogreb je vodil g. Anton Cafuta, kaplan pri Sv. Magdaleni v Mariboru, ob asistenci domačih gg. dekanu in kaplana. Potem je bila poklicana na božje plačilo Terezija Merc, roj. Bračič, iz Belovščaka, nato Andrej Kmetec in Blaž Topolovec iz Gradišča. Vsem pokojnikom daj Bog večni pokoj — žalujočim pa naše sožalje!

Poljane nad Rečico. 16. decembra sta umrli dve dobri gospodinji iz naše soseske. Ena je bila Prisilan Marija, roj. Tlaker, p. d. Lipnikova mati, ki je po mučni bolezni v 65. letu mirno v Gospodu zaspala. Druga, Jamnik Marija, p. d. Francikova, se je kot 54 letna poslovila od svojih dragih. Pogreb obeh je bil 18. decembra in je dokazal priljubljenost obeh rajnih. Zvonovi so utihnili, črna zemlja je zagrnila trupli žena, ki ju bodo občutno pogrešali v obeh družinah. Blagima ravnina naj sveti večna luč — žalujočim pa naše sožalje!

Nova cerkev. 14. decembra je umrl invalid Martin Tratnik, posestnik v Malih dolih 35. Bil je zvest in marljiv pristaš JRZ in član naših društev. Pokopali so ga tovariši apostolstva ob oblini udeležbi sorodnikov, prijateljev in znancev. V slovo mu je govoril tov. I. Premrl. Naj počiva v miru!

Irje pri Rogaški Slatini. 9. decembra smo pokopali Šorn Nežo, vdovo-posestnico, 61 let staro. Bila je dobra gospodynja. Gospodarila je na svojem posestvu dolgo vrsto let kot vdova. Mož ji je padel v svetovni vojni. Tudi dobra krščanska mati je bila. Pokojnica je imela še živečo 91 letno mater Ogrizek Jerčko, katero je nenadna smrt njene hčerke tako presunila, da je teden dni pozneje tudi ona umrla. Obema naj sveti večna luč, žalujočim naše sožalje!

Sv. Jedert nad Laškim. V večnost so šli zadnje mesece: Martin Bartol, 79 let, rudar v pokoju, ki je dolga leta delal v gornještajerskih premogovnikih. — Jožefa Mrak, 40 let, žena rudarja. — Ana Sluga, 67 let, omožena kmetica, ki jebolehalo več let. — Jožef Trbovc, 50 let, rudar v pokolu, ki mu zdravniki niso mogli odstraniti

raka iz vratu. — Janez Knez, 83 let, oženjen užitkar, miroljuben krovce. — Marija Zorinc, žena rudarja v pokoju, 85 let. Pred tremi leti sta obhajala biserno poroko. Ko je v mladih letih služila v župnišču, je slovitemu Guzaju v župnikovi odsotnosti postregla z južino. Predstavil se ji je po nemško kot agent za mašna oblačila z Dunaja, pri odhodu pa se ji je slovensko zahvalil in povedal svoje ime. — Anton Blan, 84 let, užitkar in vdovec, p. d. Vodenšak, velik dobrotnik nove cerkve v Gornji Rečici. — Večni jim pokoj!

Zgornja Rečica pri Laškem. Skoraj nemogoče se nam je zdelo, ko so zvonovi naznajali žalostno vest, da se je poslovil od nas priljubljeni kmečki sin Franc Lavrinc, p. d. Zavrašekov. Kot sin matere-vdove je kljub stiski študiral na grmski kmetijski šoli. Zaradi svojega prijaznega značaja je bil poznan in spoštovan daleč naokoli. Bil je član svoje stanovske organizacije absolventov kmetijskih šol in naročnik »Slov. gospodarja«. — Dragi France, počivaj v miru in Bog Ti budi plačnik! Žalujčim domaćim naše sožalje!

v nedeljo 19. decembra v Polže v Lešnikovo go stilno ustanavlja društvo slovenskih fantov in deklet. Vabila sta s pijačo, a nista našla žejnih in lačnih njunih naukov. Ker ni bilo treba vpi sovat članov, sta naveličana iskala proti večeru družbo v drugi gostilni, da bi primerno zalila svoj trud in potopila žalost za polnimi lonci nekdanjih banov. V večen spomin, da je društvo slovenskih fantov in deklet res nepolitično, sta oče in sin pri mokrem omizju dovršila veliko delo, ki bo napravilo to nedeljo za zgodovinsko važen dan za vse Slovence širom grbastega sveta. Odstavila sta na slovesen način z dihom svojih močnih govorniških zmožnosti dr. Korošca od zavdanega dostojanstva naravnega voditelja Slovencev in obenem od notranjega ministrstva. In to brez usmiljenja in ozira na bližajoče se praznike, ko si vsak želi tihega miru in pokoja. Gostje so se prestrašeni nad tako mogočnostjo razšli začuden, da je bil v tem srečnem kotu rojen kmet-vitez, ki je s pomočjo svojega sina kot oprode z enim zamahom odsekal klerikalnemu zmaju glavo. Drugim pa je žal, da niso žlahtni dvojici pokazali pot, po kateri sta že večkrat cvrla obložena z lavorikami v varno zavetje potrežljivejšega domačega ognjišča!

DOPISI

globitve se še radi pogajanj med banovino in mlinarji ni spregovorila. Ti mlini meljejo ne samo za Apačko polje, celo iz sosednjih občin Slovenskih goric vozijo v te mline.

Ormož. (Vestnik ZAKŠ.) V predzadnji številki »Slov. gospodarja« je bilo priobčeno poročilo o poteku in sklepih seje konzorcija »Brazde«, ki se je vršila 28. novembra v Celju. Kot predsednik konzorcija »Brazde« ugotavljam, da je to poročilo žal netočno in zavito. Predvsem nisem jaz kot predsednik konzorcija imel s seboj pooblastil za glasovanje ter sem pri seji izrecno naglasil, da nisem hotel vzeti niti ponujenih mi pooblastil zaradi tega, da bi se mi ne moglo pozneje z ozirom na nekoliko kritični položaj kaj očitati. Pač pa so imeli pooblastila s seboj drugi člani, ki pa jih iz istega razloga po veliki večini tudi niso hoteli uporabiti. Tudi predlog, naj se izdaja skupno kmečko stanovsko glasilo, ne pa glasilo Kmečke zveze ali kake druge organizacije, sem stavil jaz sam ter mi ga v tem pogledu zato tudi ni mogel nikdo popravljati. — Vsi, ki so se zanimali za usodo »Brazde«, so imeli priliko na tej seji sodelovati ter je bilo na tozadevnih vabilih, ki so jih prejeli vsi člani konzorcija, še posebej poudarjeno, naj člani, ki se seje na noben način ne bodo mogli udeležiti, oddajo pooblastila, ki so bila vsem vabilom priključena. — Ne vem, komu naj netočno poročanje v tem pogledu koristi. — Martin Munda.

Velika Nedelja. Pri kopanju kanala pod staro šolo so naleteli na še dobro ohranjeno človeško okostje in to le kakih 40 cm pod zemeljsko rušo. Uganka je in bo ostala, kdo in kdaj je bil tam pokopan, ker na dotičnem mestu, kakor je iz kronike razvidno, niso nikdar pokopavali mrljev. Mogoče se je kdaj zgodil zločin? — Orožniki so odkrili v Drakšnu v neki viničariji pravotatinsko zaledo in shajališče raznih temnih elementov, celo s Hrvaškega. V dotični bajti so se na račun ukradene perutnine vršile celonočne pojedine in zraven pravcate nesramne orgije. Čudno se nam zdí, da se vse to trpi. Pred kratkim je bil tam oropan in tepen neki tihotapec, katemu je bilo odvzeto vse tihotapsko blago in še denar.

Nova cerkev. Skočajev oče, rojen za župana na Frankolovem, in sin, rojen za občinskega dekanovca istotam, sta po občinskih volitvah, pri katerih so zmagali ti preklicani klerikalci, bila doma postavljena med politične brezposelne, ker se nikomur več ne ljubi poslušati zgodbe, kako se vežejo otrobi. Kdo bi tema prípadnikoma stranke političnih upokojencev zameril, da se po data večkrat v tolažbo v sosednjo Novo cerkev iskat bolj usmiljenih poslušalcev! Priromala sta

Nova cerkev. Velika zahvala banski upravi, ki je dala podporo za prepotrebno regulacijo Hudinja. Reveži smo si že zaslužili nekaj za praznike. Če bi ne bilo regulacije, bi ostali vso zimo brez zaslужka v pomanjkanju. — Radi dovažanja kamena se je moralno delo za kratko prekiniti, a se bo nadaljevalo kmalu po praznikih. Tako je pokazala JRZ z dejaniem, kako skrbi za napredok vseh krajev in blagor nas delavcev. Pri prihodnjih volitvah bomo še bolj pometli s samostojnimi lažnivci! — Pri tem se moramo zahvaliti našemu g. županu Ivanu Grilu, ki pazi s strogo pravičnostjo, da dobijo delo samo najbolj ubogi in potrebnii. Bog ga živi in daj njemu in gospe vesele praznike in srečno novo leto! — Delavec brez svoje strehe.

Sv. Križ pri Rogaški Slatini. Vsi stanovi in sloji se nekako s posebnim navdušenjem in veseljem vsako leto pripravljajo na najsvetnejši praznik v letu, na rojstvo Gospodovo. Vsak si želi vsaj malo priboljška za božične praznike. Težka je ta stvar pri naših najbednejših najemnikih, delavcih in kočarjih. Bil sem živa priča solz, ki so se pretakale s povzdignjenimi rokami prvi dan pred praznikom na občini. Žene so prosile za bolnega moža, mož za ženo, mati za otroke, otroci za bolno mater ali bolnega očeta itd. Prosili so za pomoč, da bi imeli vsaj za praznike košček kruha in vsaj nekaj zabeljene juhe. Globoko v srce mi je odjeknil ta prizor. G. župan ogleduje in posluša vse to — rad bi vsem bednim in pomoči potrebnim pomagal, maje z glavo, ker je tozadevnega kredita malo, vendar jih je potolažene odslavljali z nakaznicami od 15 do 30 din. Tako so naši najbednejši praznovali božične praznike. Doma ob svojem skromnem božičnem drevescu in na praznik v cerkvi so kleče prosili novorojeno božje Dete, naj bi jim prineslo boljše in srečnejše Novo leto.

Bočna. Na pobudo g. župnika J. Kitaka se je vršil pri nas od 12. do 19. decembra sv. misijon, katerega sta z vso gorečnostjo vodila gg. Klančnik in Gregor iz samostana oo. lazarištv od Sv. Jožefa pri Celju. Ljubeznost in globoko prezeti govoril gg. misijonarjev so izzvali kljub slabemu vremenu izredno številjen obisk. Z neznanom izjemo je vsa fara prejela sv. zakramente in se duhovno prenovila. — Ustanovila se je tudi Marijina družba in znatno povečalo število Apostolstva mož in fantov. Da bi bil uspeh sv. misijona tem popolnejši, sta gg. misijonarja šla po domeh obiskat bolnike in jim delila sv. zakramente. Upamo, da so prelepi in bodrili nauki gg. misijonarjev padli na rodovitna tla in bodo

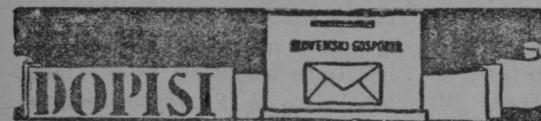
Pri lenivosti črevesja,
črevesnem katarju, obolenju danke, odstrani naravna

FRANZ-JOSEFOVA
grenčica zapeko dolnjih organov dobro in naglo.

Mnogoletne izkušnje uče, da uporaba

FRANZ-JOSEFOVE
vode odlično regulira funkcije drevesja.

Ogl. reg. S br. 15485/35.

št. Janž pri Dravogradu. Letino smo imeli bolj slabo kot dobro. Žita so slabo obrodila zaradi prevelikega deževja. Sadje je obrodilo prav dobro po nekaterih krajih, po drugih pa slabo. Promet je bil tukaj precej dober. Največ so dovozali les skozi našo dolinę na postajo Dravograd-Meža, nekaj pa na Dravo na flose, in to je bilo za kmete zelo dobro, ker so lažje prišli do denarja. Kaj pa naj poreč tukaj delavstvo, ker ga je v našem kraju precej. V Otiškem vrhu se nahaja tekstilna tovarna pod imenom Ornik Mitrovič. Delavstvo bi bilo precej zadovoljno, ko bi živilske potrebščine ne bile tako drage. Poseljivo živila so se tako podražila, da plača delavca ne zadostuje. Naj malo omenim cene, kakršne imamo v naši okolici. Moka 2.90, 3.20, 3.55 din, sladkor 13.50, 16 din, riž 7 in 9 din, koruzni zdrob 3 din. Kaj pa naj delavec reče o stanovanjih! Po mojem mnenju so za polovico predraga, ker moraš plačati za sobico, ki ti služi za kuhinjo, spalnico in za vse ostalo, kamor komaj zbaščaš našo revno ropotijo, 80, 100, 150, 200 in 250 din. Pa še to je, da so nekatera stanovanja silno nezdrava in so kaj pripraven prostor, v katerem se nemoteno širi naša delavska bolezni — jetika. Doživljamo pa tudi, da nas gospodarji takoj mečejo iz stanovanja, čim zaostanemo ne po naši krividi s plačilom za kak mesec. O usmiljenju ne moremo govoriti. Primerno bi bilo, da bi merodajna oblast naklonila več pozornosti stanovanjskim zadevam in živilskemu trgu.

Pobrežje. V nedeljo 12. decembra sta se poročila v župni cerkvi v Hočah g. Melaher Jože, zasebni uradnik, in gdčna Vrecl Marija, učiteljska abiturientka. Poročil ju je kamniški župnik g. Munda, kot priči pa sta prisostvovala g. Karel Stržina, župan občine Pobrežje, ter mizarski mojster s Pobrežja g. Pucher. Ženinu, ki vneto sodeluje pri vseh naših katoliških društvenih, kakor tudi nevesti želimo v novem živiljenju obilo zadovoljstva, sreče in božjega blagoslova!

Apače. V Lutvercih je bil 8. decembra blagoslovil nov brod. G. župnik je spregovoril o Muri kot naši priateljici in sovražnici. Po blagoslovu so navzoči naredili poskusno vožnjo. Prejšnji brod leži v reki pod gornjeradgonskim gradom ob avstrijskem bregu. — Naš g. župnik in očak Abraham sta si v tem mesecu podala roke. Farani želimo svojemu skrbnemu dušnemu pastirju, da bi doživel še drugo takšno srečanje! — Z bolezenskega dopusta se je vrnila poštarica gdčna Lingelj. Vsa Apačka kotlinna si je nadvse želela njene vrnitve. — Od Mure pri Gornjem Čmureku je napeljan skozi Apačko kotlinu mlinarski kanal, ob katerem je začasno devet mlinov. Ker pa je murska struga vedno nižja, dobiha ta kanal premalo vode in mlini, kadar je Mura plitva, ne dobijo dovolj vode. Posebna banovinska komisija je preračunala, koliko bi stalo, če bi se mlinarski kanal poglobil. Stroški za poglobitev kanala so preračunani precej visoko. Več kot polovico bi prispevala država, nekaj banovina, nekaj mlinarji. Končna beseda glede po-

prinesli časne in večne dobrine. — Bodite tem potom izrečena gg. misijonarjem kakor tudi g. župniku najiskrenejša zahvala in Bog plačaj!

Gornja Rečica pri Laškem. Naša nova cerkev je pod streho. Tudi zvonik že ima bleščec križ in strelvod. A zvoniku to ime še ne gre, ker v njem še ni zvonov, ki bi jih Rečičani tako radi slišali. Kdo jih bo oskrbel? Tudi vsa notranjščina čaka zdaj dobrotnikov. G. prof. Plečnik si je stavbo ogledal ter pohvalil izvršeno delo v zeleni okolici. Dolina in hribovje ter po njih raztresene kmetije s kozolci, obdelane njive in gozdovi, vse mu je kot okvir k cerkvi izredno ugajalo. Slovenija ima malo takih naravnih krasot. Želimo, da bi bila tudi notranja oprema cerkve enotna, v skladu z dozdaj izvedenim načrtom. To bo stroške podražilo, a žrteve ne bodo izgubljene, saj se svetišče stavi za stoletja. Ob koncu leta se odbor iskreno zahvaljuje vsem dobrotnikom, tako iz domače in sosednjih župnij kakor iz vse škofije. Dodaja pa prošnjo za še nadaljnjo pomoč. Saj smo tudi mi radi darovali in še podpiramo vsak dober namen po svojih močeh. Zrno do zrna, kamn do kamna — v čast sv. Antonu, Slomšekovemu patronu!

Dramlje. Na praznik Marijinega brezmadežnega spočetja je Marijina družba pod vodstvom g. župnika v Slomškovem domu na izredno lep način proslavila svojo Vzornico in ljubo nebeško Mater. Kljub zelo slabemu vremenu in potu se je te proslave udeležilo mnogo ljudi, posebno mladine. Le tako naprej, draga mladina!

Kapele pri Brežicah. Letošnji božični prazniki so nam prav hitro potekli. Imeli smo lepo vreme in tudi časopisja je bilo dovolj na razpolago. Posebno pridno je potovala božična številka »Slovenskega gospodarja« iz rok v roke in je bilo opazili pri prebirjanju nekatere namršene in druge vesele obraze, vsled česar niso izostali razni komentarji, ki so poseben može volilce zabavali.

Spet preganjanje cerkve in volitve v Rusiji

Ker se v Rusiji povsod na novo vzbuja versko življenje med kolhozniki na deželi, pri komsomolcih in v rdeči vojski, je začela sovjetska oblast na novo preganjati Cerkev. V zahodni Sibiriji je od meseca maja do septembra izstopilo iz komsomolskih organizacij 18.000 članov. V Tatarski republiki je bila »čistka« stranknih uradnikov, med katerimi so našli »mnogo skritih sovražnikov komunistične stranke«, ki so pospeševali versko gibanje. In »Komsomolskaja Pravda« št. 259 poroča: »V Tatarski republiki se opazuje zedinjenje vseh verujočih ljudi brez ozira na vero. V selu Bajgulovo so zaprli duhovnika-staroverca, ki je opravljal službo božjo v ruskih vaseh, ki so bile brez duhovnikov. Hodil je pa tudi v tatarske vasi, ki niso imeli svojih duhovnikov, in je tam opravljal službo božjo za mohamedanske verike.«

Če so take razmere, da duhovnik ene vere opravlja službo božjo tudi za vernike druge vere, ni čudno, da so se sovjetske oblasti ustrašile in so začele zopet preganjati Cerkev. Sovjeti listi hujskajo ljudstvo proti duhovnikoma in služabnikom Cerkve. »Pravda« očita celo metropolitu Sergiju, da je protirevolucionar in da špionira v korist sosednjih držav. Na Ukrajini so zaprli več nadškofov in škofov, češ da so ustanavljali cerkveno organizacijo s fašističnim programom, da bi ustanovili neodvisno Ukrajino pod nemškim protektoratom. V raznih mestih Ru-

sije so zaprli še enega nadškofa in pet škofov, katerih pa niso imenovali, marveč so jih naznačili le z začetnimi črkami. Po trditvi »Izvestij« so osumljeni špionaže v korist Nemčije, dali so požgati javna poslopja in ubijati sovjetske voditelje. Tudi v Moskvi, Voronažu, na Uralu in v Sibiriji so zaprli več cerkvenih služabnikov. Silno zanimanje je vladalo zadnje tedne za volitve v »Verhovni sovjet«. Sovjeti hočejo s temi volitvami Evropi nametati peska v oči, češ da so za demokracijo. Toda neusmiljeno preganjajo vsakega, ki ima kako samostojno mnenje. Vsak je razkritičen za sovražnika komunizma in sovjetov, ki bi glasoval za kake druge kandidate, kot jih je postavila komunistična stranka. »Komsomolskaja Pravda« poroča, da so v vasi Volkovo zaprli kmeta kolhoznika, ki je pripovedoval, da se mu je sanjalo o volitvah v »Verhovni sovjet«, da so bili izvoljeni taki možje, kot jih »narod želi«. Že mora biti velika sila, če človeka zato zapro, ker pripoveduje, kaj se mu je sanjalo.

Po poročilu russkih listov so v »Verhovnem sovjetu« tri skupine. V prvi skupini so tajniki komunistične stranke, sovjetski uradniki in čekisti. Ti imajo 50% vseh glasov. V drugi skupini so zastopniki delavcev, zastopniki kolhozov in tehniki. Ti imajo 29% glasov. V tretji skupini so zastopniki rdeče vojske, mornarice in višji poveljniki.

Vkljub vsej glorijski, ki jo pojejo sovjetti sami sebi in jim pri tem pridno pomaga evropski komunistični tisk, pa vendar »Sovjetijo« vse zapušča, kdor le more. V poslednjih šestih mesecih je iz sovjetskih ladij, ki so plule v inozemstvo, ubežalo 112 mornarjev in 17 poveljnikov različnih vrst. Pri sovjetskih poslaništih po Evropi je zadnji čas stroga preiskava. Zakaj? Zadnjega pol leta so bili v Moskvo poklicani razni poslaniki, višji in nižji uradniki. A 72 uradnikov se ni hotelo vrniti v Moskvo. Raje so ostali v kapitalističnem »peku« kot bi se vrnili v sovjetski »raj«. Zato je zdaj stroga preiskava pri poslaništih. Za naprej bodo družine russkih zastopnikov morale stanovati v Rusiji, oziroma v Moskvi kot talec, da ruski zunanjí zastopniki ne bodo mogli pobegniti kot so storili to zdaj.

Tudi o vojski z Japonci se mnogo piše. Sovjeti so militarizirali vse gospodarstvo države. Ustanovili so »Gospodarski sovjet«, česar predsednik je Molotov, namestnik pa žid Kaganovič. Toda do vojske z Japonci bo težko prišlo, ker Stalin ve, da bi ta vojska bila njegov konec. Vojaštvo daljno-vzhodne armade je Stalinu zelo nasprotno.

A. K.

Peter Reščtar reščtari.

Po praznikih. Ali je bilo vsem lepo o praznikih? Skrivnosti svete noči in njene radosti niso mogli pregnati iz družin niti neokusni članki nekaterih listov, ki jih pomotoma še naročajo katoliške družine. Mislim, da bodo z novim letom to pomoto popravile.

»Jutro« — cestinar. Na neko našo pripomobo je »Jutro« odgovorilo s priliko iz sv. pisma in sebe napravilo za cestinarja. Napisalo je o sebi: Bog, bodi milostljiv meni ubogemu grešniku! — Vendar je enkrat svojo grešnost признаo, samo v cerkev bo še treba iti!

Španski »vojaški« roman
šaljivega junaka

DON KIHOT IZ MANČE

nam bo pokazal, kaj so Španci čitali v zabavo, ko niso imeli vojske. Roman stane 12 Din broširan in 20 Din vezan. Načrta pa se v

Tiskarni sv. Cirila Maribor-Ptuj.

Tajnik JNS volil JRZ. V Konjicah so imeli volitve. Ker je bilo veliko snega, z oddaljenih hribov niso mogli priti, pač pa so poslali pošto, da so vsi za Šeliha. To pošto je pa prejel tajnik mladinske JNS in seveda uvidel, da ne kaže druga kot iti volit, da tako ne ostane popolnoma sam doma! Mnogi pa pravijo, da jim je žal, ko so se vpisali med abstinentne. Bojijo se, da bi se sedaj njihovi odjemalci vpisali v kako tako organizacijo!

Dr. Goriščeva zgodbica. Moja zgodbica je bila mična, njegova pa nična! Pa mojega naslova tudi ne ve, ker bi se sicer na mene obrnil.

Nemške srajce. Nemčija je odredila, da se mora varčevati tudi pri srajcah in tako so sedaj dovoljene v Nemčiji samo srajce, ki so spredaj 90 cm in zadaj 95 cm dolge. Kato to, da so Nemci od zadaj daljši? Dobro bi bilo, ako bi izdali uredbo o krajsih jezikih.

Zaporna povelja. Na dom generala Vorošilova je prišel načelnik boljševiške policije in vprašal, kje je mož. Žena ga je vprašala, kaj ga potrebuje. Odgovoril ji je, da ima nalog od Stalina, da ga mora takoj aretirati. Žena mu je odgovorila: Zanimivo, moj mož pa ima nalog od Stalina, da vas aretira!

Veselo sonce joka. General Čankajšek ima ženo, ki nosi ime veselo sonce. Ta žena prav za prav vodi vso Kitajske. Sedaj pa se je zgodilo, da je videl Čankajšek svojo ženo jokati in jo je vprašal: Kaj pa jokaš, veselo sonce? Kak je bil odgovor, nisem razumel, ker ne znam kitajski.

Ljutomer. Mesto Ljutomer je šele sedaj izvedelo, zakaj ima tako ime. JNSarji so namreč silno ljuti, da ne vladajo mehr!

„Slov. Gospodar“ stane:

četrletno Din 9.—
polletno Din 16.—
celoletno Din 32.—

Poslednje vesti.

VESELA NAPOVED PREDSEDNIKA ČEHOSLOVAŠKE REPUBLIKE

Predsednik čehoslovaške republike dr. E. Beneš je imel na božični večer govor, katerega so prenesli po radiu po vsej državi. V svojem govoru je dr. Beneš poudaril, da je bilo najnevarnejše povojo leta 1936, ker so se to leto evropske države odmaknile od Društva narodov in so prešle javno v dobo zopetnega merjenja moči med seboj. Leta 1937 je prineslo zopet izenačenje moči med taboroma, od katerih se eden oklepa Društva narodov, drugi pa ne. Božična poslanica dr. Beneša napoveduje bolj proti koncu veselo napoved evropskega miru z besedami:

»Če smo v teku leta 1936 in v začetku leta 1937 govorili o možnosti evropske vojne, so vendar bili zadnji meseci leta 1937 izpolnjeni z diplomatskimi pogajanjami in sestanki, ki brez dvoma — neglede na to, da je medtem izbruhnila nova vojna na Dalnjem vzhodu — potrjujejo, da na kakšno evropsko vojno ni misliti, da je možnost take vojne mnogo manjša kakor pa je bila v preteklih mesecih in letih. Videti je, da velesile — vse, brez izjeme —, ko cenijo in merijo medsebojne moči, prihajajo do zaključka, da bi vojna v Evropi rodila bilanso, ki je enaka katastrofi, in da ne bi prinesla nobene rešitve.«

Če vidim v letu 1936 leto težkih kriz in v letu 1937 leto izenačenja moči, se mi zdi, da bo leto 1938 leto pogajanj, razgovorov, iskanja po nekem sporazumu in slednjič tudi leto, ki bo prineslo sklepe vsaj delnih in prehodnih dogоворов, ki bodo vodili potem do končnoveljavnega sporazuma, kateri bo v Evropi dejansko zagotovil mir.«

*

JAPONSKO-KITAJSKA VOJNA

Nov uspeh Japoncev

Spredaj poročamo, da so se lotili Japonci pohoda nad pristanišče Hangčov, katerega so zavzeli 25. decembra. Njihove prednje čete so prodrele že do Fujanga, ki leži 30 km južno od Hangčova.

Obvestilo japonske mornarice

Poveljstvo japonske mornarice je izdalo kratko obvestilo, v katerem zagotavlja tujim državljanom popolno svobodo in prosti pot v vse kraje južno od Šangaja do Sučova. Na osnovi tega zagotovila bodo tuja podjetja lahko zopet odvažala blago iz svojih skladisč v tem področju.

Napetost med Japonsko in Ameriko popustila

Opisali smo spredaj, da vlada med Japonsko in Ameriko zelo zaostreno razmerje, ker so Japonci pri Nankingu potopili ameriško topničarko »Panay« in dve petrolejski ladji. Poslanik Zedinjenih držav v Tokiju je izročil japonski vlad obvestilo ali noto o potopitvi topničarke »Panay«. Ta nota je napravila konec napetosti odnosnjem med obema državama, vendar pa napad japonskega topništva na ameriške ladje pri Nankingu tudi s to noto ni povsem zabrisan. Ameriška vlada upa, da bodo Japonci za bodoče izdali za zasedeno kitajsko ozemlje take odredbe svojim podrejenim, da bodo ti ščitili varnost tujih državljanov v pokrajinh in mestih, za katere se bijejo boji med japonskimi in kitajskimi četami.

Novice iz drugih držav

Boji za Teruel. Iz španske državljanke vojne poročamo spredaj, da so se rdeči lotili z vso srditostjo ofenzive na mesto Teruel. Po zatrdilih vrhovnega poveljstva generala Franca je nacionalistična posadka v Teruelu 26. decembra še vedno odbijala vse sovražne napade in je prizadljala napadajočim rdečim hude izgube. Iz rdeče Valencije so oglasili svetu, da so striki komunisti v Teruelu zadnji odpor nacionalistov, kateri so se 26. decembra branili samo še v treh zgradbah. Teruel že ima brzozavne in telefonske zveze z Valencijo in Barcelono.

Krvavi božični prazniki v Sveti deželi. Za božične praznike so Arabci iz zasede napadli pri Haifi židovski avtobus. Policijski uradniki, ki so spremljali avtobus, so poklicali vojaško pomoč in celo letala. Arabski napadalci je bilo sto. Šele proti večeru na Božič je uspelo, da so Arabci, od katerih je padlo 45, obkolili in užugali.

Močan porast brezposelnosti v Združenih državah Sev. Amerike. Komisar za socialno pomoč Združenih držav Hopkins je objavil v listih poročilo, iz katerega je razvidno, da je od septembra tega leta naraslo število brezposelnih v Ameriki za dva milijona. Do februarja pa je pričakovali, da bo število brezposelnih v Združenih državah naraslo za nov milijon ali dva, tako da bo takrat brezposelnih 10 do 12 milijonov ljudi. Doslej je nov gospodarski pritisk zadel naslednje industrije: jekleno, tekstilno, avtomobilsko, rudarsko in čevljarsko. Hopkins trdi, da bo v novem letu največ trpela gradbena industrija.

Domače novice

Delitev višjih redov sv. mašniškega posvečenja. Višji redovi se bodo delili v letu 1938 v sledečem sporednu: 1. Subdiakonat na drugo nedeljo po Razglasenju Gospodovem, dne 16. januarja 1938, v bogoslovni cerkvi sv. Alojzija. 2. Diakonat na soboto pred Tihi nedeljo, dne 2. aprila 1938. 3. Presbiterat na četrto pobinkoštno nedeljo, dne 3. julija 1938. Slednja dva višja redova se bosta delila v mariborski stolni cerkvi sv. Janeza Krstnika. Subdiakonat premejo 16. januarja 1938 naslednji gojenci petega in četrtega letnika lavantinskega kn.-šk. duhovniškega semenišča: Iz V. letnika: Čergulj Štefan iz Murske Sobote; Gogša Dušan iz Središča, Feguš Alojzij od Sv. Marka niže Ptuja, Györköš Štefan iz Murske Sobote, Jelen Martin od Sv. Pavla pri Preboldu, Klančnik Ernest iz Vojnika, Lajnšček Ludovik iz Murske Sobote, Škorjanc Jožef od Sv. Pavla pri Preboldu in Vrhovšek Simon od Sv. Jerneja pri Ločah. Iz IV. letnika: Jakopina Alojzij iz Buč, Mihelič Jožef iz Trsta, Plik Adolf iz Gotovelj, Šmirmaul Alojzij iz Jarenine, Štancer Avgust iz Šmarja pri Jelšah in Verbnjak Alojzij iz Polzele.

Pozdravljanje šolskih otrok. Banska uprava v Ljubljani je z odredbo dne 20. oktobra 1937 odredila kot šolske pozdrave: »Dobro jutro«, »Dober dan«, »Dober večer«, »Zbogom«, »Lahko noč«, za pozdrav veroučitelja in zastopnikov cerkvene oblasti pa pozdrav »Hvaljen Jezus«. Ker so se nekateri dušni pastirji obrnili na kr. bansko upravo s prošnjo, da se pusti pri šolski mladini tam, kjer je bil doslej v na-

vadi, pozdrav »Hvaljen Jezus«, je ista dne 17. novembra 1937, IV. No. 18.194/2, poslala k zgornji odredbi sledeče pojasnilo: »Ker je doslej vladala na naših ljudskih šolah glede pozdravljanja učencev in učenk velika neenotnost ter so zaradi tega mnogokje nastala trenja, je kr. banska uprava smatrala za potrebno, odrediti enotno pozdravljanje v vseh ljudskih šolah v dravski banovini, kar se je zgodilo z okrožnico IV. No. 18.194/1 z dne 20. oktobra 1937. Ni pa normirala ta okrožnica pozdravljanja otrok izven šole ter lahko ostane v tem pogledu seveda tudi pri dosedanjem pozdravu »Hvaljen Jezus«, kjer je bil za šolarje splošno v navadi.«

Od osmih fantov se je rešil samo eden, ki je pozneje umrl. V soboto 25. decembra, na Božič okoli 2. ure, se je zgodila na Savi pri Obrenovcu pri Belgradu huda nesreča. Osem fantov iz Proparovcev je hotelo sredi noči preko narasle Save v čolnu, da bi obiskali sobotni sejem v Obrenovcu. Močni tok je potegnil čoln kljub vslanju s seboj. Krog 2. ure zjutraj je zadel čoln ob izruvano drevo, se zapletel v veje in se je prevrnil. Od osmih fantov se je samo eden obdržal do jutra s plavanjem na vodi in so ga ljudje rešili. Vseh ostalih sedem je utonilo. Rešenega so odnesli v Obrenovac, kjer je kljub zdravniški pomoči popoldne umrl na posledicah prehuhnih naporov.

Preprečen vлом v mesnico. V Sp. Dobravi na Teznu pri Mariboru so prijeli orožniki moškega, kateri je imel opravek pri zaklenjenih vratih mesnice Cirila Potklineka. Našli so pri njem vitrih, s katerim je hotel vlotiti. Aretirani je 28 letni Adolf Rajh, doma od Sv. Tomaža pri Ormožu in ga zasledujejo oblasti radi vломa v Murski Soboti. Priznal je, da je hotel vlotiti v zgoraj omenjeno mesnico, da bi se bil oskrbel z mesom za božične praznike.

Izsledeni in prijeti kurji tatovi. Ves mesec december so se vršili v Rušah vlomi v kurnike tamošnjih posestnikov. Orožnikom je pred božičnimi prazniki uspelo, da so izsledili in vtaknili pod ključ tri 17 letne fante, ki imajo na vesti 16 tatvin kokoši, poleg tega pa so še kradli iz stanovanj vse mogoče reči. Pokradene kokoši so nepridipravi prodajali v Maribor, na deželi ukradeno obleko pa podeželanom na mariborskem trgu.

Duhovne vaje za fante v Domu presv. Srca v Mariboru. Levstikova 29. Od 15. do 19. januarja. — Od 29. januarja do 2. februarja. — Od 12. do 16. februarja. Začetek zvečer prvega dne, sklep zjutraj zadnjega dne. Priglasiti se je treba vsaj tri dni preje. Preč. gg. dušni pastirji se prosijo, da povabijo za to sposobne mladeniče in jim gredo na roko, da se udeleže duhovnih vaj. Vsa oskrbnina stane samo 50 din.

Vodstvo Doma.

Prireditve

Sv. Peter pri Mariboru. Na dan novega leta ob treh popoldne priredi fantovski odsek predavanje za fante vse župnije. Predavatelj pride iz Maribora. Na svodenje v obilnem številu!

*

Odprtta noč in dan so groba vrata ...

Griže. Dne 24. decembra smo spremljali k večnemu počitku tukajšnjo učiteljico gdčno Ano Kojoj, ki je umrla nagle smrti na vnetju možgan-

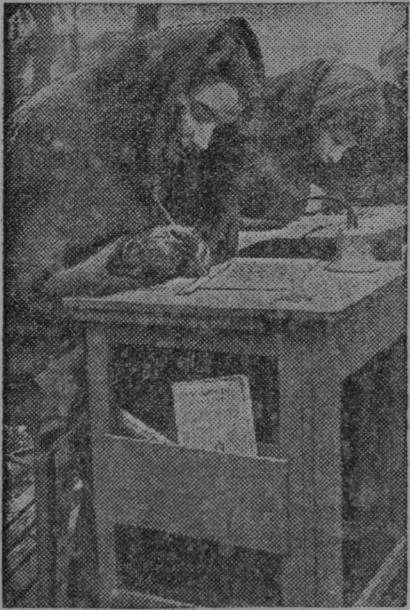
ake mrene. Štiri dni pred smrto je še bila v žoli. V Grižah je deloval devet let, rojena je bila na Vrnik pri Ljubljani leta 1899. Pogreba se je udeležilo mnogo župljanov in obilo njenih stanovalskih tovarišev in tovarišic. Vsi sočustvujemo z njenimi prijetnimi starši, ki bivajo v Petrovčah in so sedaj izgubili zadnjega otroka, ki bi jim naj bil v njihovi starosti v podporo. Pokoj njeni blagi duši!

Admiral Claude Bloch bo prevzel z novim letom poveljstvo nad brodovjem Združenih ameriških držav.

Smučarski skakalec.

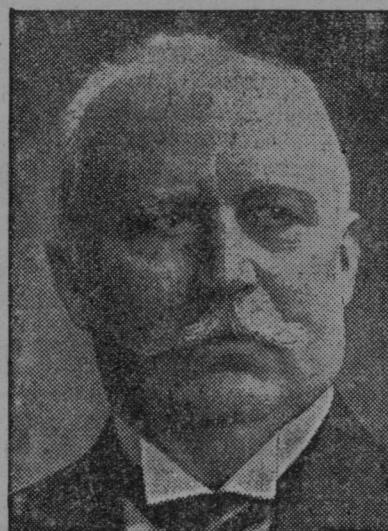

Šola pod milim nebom. V Londonu obstaja šola pod milim nebom ob vsakem letnem času.

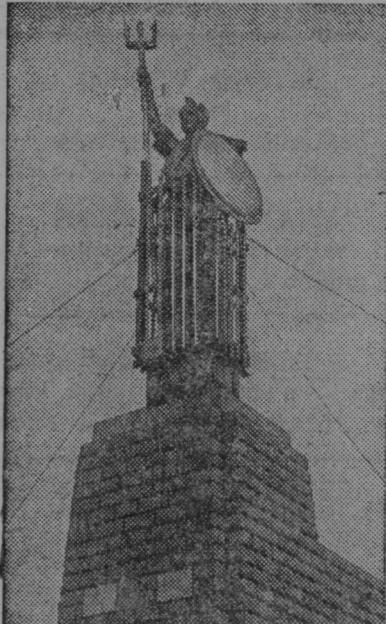
Rogoza pri Hočah. Nad našo mirno vasico je priplaval angel smrti in zatrobental svojo smrtno pesem ter poklical iz naše sredine najstarejšo osebo, gospo Marijo Dvoršak, roj. Prislani, iz te solzne doline k večnemu božiču. Blagopokojnica se je rodila leta 1846 v Parizijah pri Braslovčah. Bila je torej stara nad 91 let. Tuk pred zlato poroko ji je kruta smrt ugrabila njenega zvestega soproga. Bila je vdova 12 let. V naši vasici je ži-

Kitajski maršal Wu-Pei-Fu je določen od Japoncev za podpredsednika nove vlade v Pekingu.

Nemški general Ludendorff, ustanovitelj poganske nemške vere, je nedavno umrl.

V pristanišču Boulogne so postavili Francozi spomenik kot spomin na izkrcanje prvih angleških čet na francoska tla ob začetku svetovne vojne.

vela na svojem posestvu nad 60 let ta blaga in dobra duša, ki ni želela nikomur nič žalega. Skozi in skozi mirna, vzor nam vsem. Bila je vkljub svoji visoki in častitljivi starosti še vedno krepka in zdrava. Cerkev je rada obiskovala, čeravno ob palici, vendar smo jo še videli na porcijunkulo v farni cerkvi. Izkoristila je poslednje svoje moči, da je šla v cerkev, pol ure daleč, krepit svojo dušo. Videli smo jo tudi čestokrat pri mizi Gospodovi. Zato je tudi On, ki je nad nami, oblagodaril njo s cvetko potrežljivosti, da je zamogla prenašati težo let. Dal ji je tudi dobro in skrbno hčerko, ki jo je tolažila do zadnjega. O, ti blaga duša, ki si tako mirno v Gospodu zaspala 23. decembra in zasanjala večne sanje, naj Ti novorojeni Jezusček užge sveto večno luč in hladna gošila naj da Tvojim zemeljskim ostankom počitek!

Vprašanja in odgovori.

Gostilničar nji prijavil svojega delavca pri bolniški blagajni. L. D. R. Vaš prijatelj je uslužben pri nekem gostilničarju in trgovcu že nad leto dni, pri katerem mora opravljati vsa težka in lahka dela. Pri valanju sodov je zadobil poškodbo na nogi. Delodajalec ga ne pusti v bolnišnico, ker se boji, da bi se zvedelo, da je opustil prijavit ga pri OUZD. Vprašate, kako naj bi se poškodovanemu uslužbencu pomagalo. — Ako Vaš prijatelj res opravlja le dela v gostilniškem in

Jim Mollison, znani angleški letalec, hoče preleteti razdaljo Anglia—Avstralija v dveh dneh.

Japonke pozdravljajo z navdušenjem vojake pri odhodu na kitajsko bojišče.

trgovskem obratu in ne morda pretežno hlapčevska dela pri poljedelstvu, bi ga moral dajalec prijaviti pri OZUD, sicer pa ne. OZUD ne bo ničesar ukrenil iz lastnega nagiba, niti ne bo odredil premestitve poškodovanega uslužbenca v bolnišnico, ako ne bo uslužbenec sam prijavil svoje poškodbe, nakar bi ga šele preiskal zdravnik OZUD. Ako bo potrebno bolniško zdravljenje, bo zdravnik OZUD to odredil ter bo moral seve vse plačati delodajalec. Morda prijavitave zadevo Vi, ako je poškodovanec ne more sam.

MALA OZNANILA

SLUŽBE:

Učenka za gostilniško kuhinjo se sprejme s 1. januarjem. Gostilna »Krčevinski dvor«, Maribor, Aleksandrova 79. 1858

Pošten hlapac se sprejme za vsa dela. Naslov v upravi. 1863

Za čevljarskega vajenca grem takoj. Stanko Obreza, Št. Janž, p. Velenje. 1862

POSESTVA:

Posestvo, pet oralov ugodno na prodaj v Selnicib Muri 72. Vprašati: Fras Franc, Maribor, Pobrežje, Prečna 4. 1870

Kupim posestvo do 30.000 din ter plačam takoj. Naslov v upravi lista. 1859

Kupim majhno hišo z malenkostjo zemlje. Naslov: gostilna Gajšek, Šmarje pri Jelšah. 1856 Lepo hišo predam. Obrestuje se dobro. Glavič Alojz, Studenci, Vodnikova 28. 1853

Posestvo prodam. Obsega 28 johov, zemlje za pet glad živine, lepi gozdovi, sadonosnik, njive in travniki. Hiša je pripravna za gostilno. Vse v dobrem stanju. Električna luč. Pol ure od farne cerkve in tričetrt ure od trboveljskega rudnika. Cena po dogovoru. Anton Vidovič, Planinska vas 3, p. Trbovlje 2. 1855

RAZNO:

Palico sem zgubila 20. decembra na cesti od Rogatca proti Slatini. Najditelj se naproša, da jo odda na pošti v Rogatcu. 1854

Prodajo se dobro ohranjeni vozovi za žago in še drugi zraven spadajoči predmeti. Tudi velika, lepa sadna stiskalnica, skoro nova, kupcem na ogled. Morje št. 6, Fram. 1868

Našim odjemalcem smo pripravili veliko izbiro ostankov žameta, barhenta, flanele, toplega moškega in ženskega perila, otroških obliek, predpasnikov in drugega. Cene odgovarjajo vsakemu žepu. Prepričajte se »Pri starinarju«, Zidanšek, Maribor, Koroška 6. 1866

Sivalno stroje, nove, od 1650 din, rabljene od 450 din naprej, kolesa prodaja tudi na mesečne obroke po 100 din mehanik Draksler, Vetrinjska ulica 11. Istotam prevzem popravila vsakovrstnih koles, šivalnih strojev, gramofonov, emajliranje, pokromanje in poniklovanje najboljše in najceneje! 1867

Posojilno in hranišno društvo pri Sv. Emi ima 31. decembra 1937 ob 8. uri v župnijski pisarni pri Sv. Emi svoj letni občni zbor. Dnevni red: 1. Čitanje in odobritev zapisnika zadnjega občnega zборa. 2. Poročilo načelstva in nadzorstva. 3. Odobritev računskega zaključka za leto 1936. 4. Volitev načelstva in nadzorstva. 5. Slučajnosti. 1865

Dospela je zadnja partija zimskih
TOVARNIŠKIH OSTANKOV

Dopisnica zadostuje, pa Vam pošljemo na dom kateregakoli navedenih zavitkov za reklamno ceno 130 din, po poštnem povzetju, poštne prosto. — Zav. št. 1: 18 do 20 metrov močnega flanela, platna in druka. — Zav. št. 2: 4 m barhenta za obliko in 8 do 12 m flanele. — Zav. št. 3: 4 m volnenega blaga za žensko obliko in 3 do 5 m flanele. — Zav. št. 4: 3.20 m močnega sportnega štofa za moško obliko ali ženski plasč in eno kravato ali nogavice. — Hitite z naročili, dokler zaloga traja!

VIKTOR MAVRIČ
manufaktura

1869 Maribor, Kralja Petra trg 4

Vse vrste štampiljk

za urade, trgovce, obrtnike in privatnike naročajte v Cirilovih knjigarnah Maribor in Ptuj.

Srečno in veselo Novo leto 1938!

želijo svojim cenjenim odjemalcem ter se priporočajo za obilen obisk sledeče tvrdke:

MIHAEL RASTEIGER
gostilničar in mesar
SLOVENSKA BISTRICA

FRANJO KAC
trgovec
SLOVENSKA BISTRICA

RUDOLF PADER
trgovec
SLOVENSKA BISTRICA

**KAPUN PETER, LEVART RUDOLF,
BERDNIK ANTON**
čevljarstvo
SLOVENSKA BISTRICA

FRANC MEDVED
trgovec
SLOVENSKA BISTRICA

MARKO VINTER
mesar
SLOVENSKA BISTRICA

FRANC PROSENAK
mizar in izdelovalci rakev
SLOV. BISTRICA

ZAFOST

ALBIN CVETKO
trgovina z mešanim blagom in kolesi
SP. POLSKAVA, podružnica FRAM

KLEPEC JOSKO
BELTINCI

Tiskarna sv. Cirila
Maribor - Ptuj

FRANC GNIŠEK
špecerija, manufaktura, klobuk, kolesa
ORMOŽ

JOŽA HRASTELJ
GOR. RADGONA, podružnica SL. RADENCI

POSOJILNICA
V. GORNJI RADGONI

HUSJAK FRANC
zastopnik »Vzajemne zavarovalnice«
GORNJA RADGONA

JAUŠOVEC IVAN
splošno tesarstvo
GORNJA RADGONA

Vso srečo v novem letu želi svojim odjemalcem
PERGER FRANC
manufaktura, usnje, špecerija, električne žarnice, galanterija, šipe, kolesa itd.

DOBDOVA

Zahtevajte povsod Medic-Zankl-ove barve, lake in firneže, kjer je vedno prvorstno blago. — Želimo vsem cenjenim odjemalcem veliko zdravja in sreče v novem letu!

MEDIC-ZANKL podružnica

Maribor

Glavni trg 20

Sreča polno in zadovoljno
novi leta

želi vsem svojim cenjenim odjemalcem trgovina
VALENTIN DEMŠAR

Velenje

Škale

Venčeslav Vilar
trgovec v Ljutomeru

naznanja, da preseči svojo znano trgovino z vsakovrstno železnino, barvami, bencinom, čebelarskimi potrebsčinami, kovaškim premogom, dvokolesi, šivalnimi stroji, orožjem, municijo, sprecijo i. t. d. iz dosedanjih prostorov na Glavnem trgu

z dnem 9. decembra 1937 v bivšo

Rosenberg-Sezalerjevo hišo
na Cerkvenem trgu.

Cene nizke!

Postrežba solidna!

Najprimernejša božična darila

Damski plašči, „Aboza“ obleke, nepremočljivi Hubertus, volneno blago, moške srajce in kravate
1776 v največji izbiri priporoča:

J. PREAC Maribor
Glavni trg 13

MALA OZNANILA

Cenik malim oglasom.

Vsaka beseda v malem oglasu stane Din 1.— (Preklici, Poslano, Izjave pa Din 2.— za besedo.) Davek se zaračunava posebej do velikosti 20 cm^2 Din 1.—, do velikosti 50 cm^2 Din 2.50.— Kdor inserira tako, da ne pove svojega naslova, ampak mora zbirati uprava lista prijave, doplača še Din 5.— Mali oglasi se morajo brezizjemno plačati naprej, sicer se ne objavijo. Kdo hoče odgovor ali naslov iz malih inseratov, mora priložiti znamko za Din 2.—, sicer se ne odgovarja.

SLUŽBE:

Zanesljiv viničar s širimi delovnimi močmi se išče. Vinograd Avg. Žlahtič, Fram. 1849

Starejšo dekle za vsako kmečko delo sprejmem takoj. Naslov v upravi. 1846

Pošten ofer s širimi delovnimi močmi, sposoben za vinogradniška dela, se s 15. februarjem sprejme. Vprašati: Maribor, Aleksandrova cesta 44/I, levo. 1852

Služkinja prikupljive zunanjosti, do 20 let, za kuhično in domača dela, se sprejme. Naslov v upravi pod »Slovenske gorice« 1846.

Trajno eksistenco in samestalnost dosežete, ako prevzamete skladische blaga. Starost, poklic in prebivališče ne igra vloge. Delo je lahko, prijetno, po navodilih centrale, primerno za mesto in deželo (tudi kot postranski zasluzek!). Brez rizika! Mesečni zasluzek do 4000 din in več! Dopisovanje tudi v slovenščini. Obširna, brezplačna pojasnila dobite pod št. 1058, Post-fah 123, Basel 5, Švica. (Frankirajte pravilno!) 1835

Poštena služkinja za vsa gospodinjska dela se sprejme. Novak, Maribor, Ob Jarku 6. 1841

Viničarja, poštenega, najmanj štiri delovne moči, sprejmem 1. marca. Janko Žunkovič, posestnik, Naraplje, p. Majšperg. 1766

POSESTVA:

Prodajam vsakovrstna posestva. Znamka za odgovor! Grošl Jožef, Slivnica pri Mariboru. 1842

Vinograd, 30 minut od zdravilišča Dobrna pri Celju, proda Mestna hranilnica v Mariboru. 1848

Priporočamo naše liste:**Tedniki:**

SLOVENSKI GOSPODAR, izhaja vsako sredo, 16 strani in stane letno Din 32, polletno Din 16 in četrstetno 9 Din.

NEDELJA, verski tednik katoliških Slovencev, izhaja vsak četrtek na 16 straneh, stane letno le 24 Din, polletno 12 ali mesečno Din 2.

Mesečniki:

KRALJESTVO BOŽJE, Slomškov list, ki piše predvsem o delu za beatifikacijo Slomšeka in Ciril Metodovi ideji, stane letno Din 15.

NAS DOM, list slovenske družine, za razvedrilo in zabavo, bogato ilustriran, uganke itd. z nagradami. Izhaja mesečno in stane letno Din 20.

KMEČKA ŽENA, list za priprosto gospodinjstvo. Izhaja vsak mesec, ima vsakokrat poleg primernega čitalca tudi kuhinjske recepte za kuharice. Letno stane Din 20.

Vsi ti listi imajo upravo v Mariboru, Koroška cesta 5, in se lahko naročijo na tak način, da se piše na upravo lista dopisnicu, nakar pošljemo en izvod s položnico.

Lepe tiskovine

za trgovce, obrtnike, urade, kakor tudi večbarvne razglednice, barvotiske in druge v svojo stroko spadajoče tiskanice v latinici in cirilici

izvršuje

hitro, solidno in po najnižjih cenah

Tiskarna sv. Cirila

v Mariboru

Koroška c. 5

Cekov.račun
štev. 10.602

Telefon interurb.št.2113

RAZNO:

Gradbeno podjetje Franjo Novačan, Trnovlje pri Celju, izvršuje vsa v to stroko spadajoča dela solidno in po najnižjih cenah. Priporoča se za obilna naročila. 1828

Otomane, madrace, žične vložke in vse tapetniške izdelke izdeluje solidno »Obnova« F. Novak, Jurčičeva 6. 1837

Brejo kobilo, šest let staro, prodam ali zamenjam za nebrejo. Žučko Rudolf, Poljčane 49. 1847

Posteljne odeje, res močno prešite (domači izdelek), samo z belo vato od 70 din naprej, izgotovljeno posteljno perilo, tuhne, zglavniki, koci, slamarice, platenne in flanelaste rjuhe, gradi za madrace, moderne tkanine za zaveso, garantirano gosti inleti (platno za perje), čehano perje od 25 din naprej, polpuh 110 din, puš od 160 din naprej. Specialna trgovina, izdelovanje posteljnih odej A. Stuhec, Maribor, Stolna 5. 1843

Jesen — zima — ostanki mariborskih tekstilnih tovarn, pristobarvni, brez napak, in sicer: Paket Serija »R« z vsebino 16—20 m dobro uporabnih ostankov flanelov in barhentov za žensko obleko, moško in žensko spodnje perilo. Paket Serija »T« z vsebinno 4 m čisto volnenega blaga za žensko obleko v najmodernejših vzorcih; pri naročilu prosim navedite barve. Vsak paket din 128.— Reklamni paket Serija »K«, vsebina 20—25 m boljšega flanela za moško, žensko in otroško perilo v najlepši sestavi. Paket din 136.— Dalje špecialni paket »Original Kosmos D« z vsebino 17—21 m la. barhentov za ženske obleke, bluze in prvočrvenih flanelov za pidžame, žensko, moško in otroško perilo za izjemno ceno din 150.— Paket Serija »Z« z vsebino 3—3.20 m dobrega sukna za moško obleko, damski kostum ali plašč, in sicer: »Z« št. 1 din 130.—, »Z« št. 2 din 160.—, »Z« št. 3 din 250.—, zadnjia la. kamgarn. Vsak paket poštnine prost, pri d'eh ali več paketih primeren popust. Neprimerno vzamem nazaj in zamenjam. Pišite še danes obče znani, stari, solidni razpošiljalnici »Kosmos« Maribor, Kralja Petra trg. Nešteto priznanj zadovoljnosti odjemalcem na razpolago! Vsakemu v mesecu decembru kupljenemu paketu priložim majhno božično darilo! 1503

Težka zimska hrana**PLANINKA ČAJ**

in premalo gibanja sta v zimskem času vzrok slabе prebave želodca, čestih omotic, zaprtosti in nerednega črevesnega delovanja. stare bolezni se vsled mraza zopet izrazitejo pojavitjo:

splošno debeljenje, hemoroidi in zaprtje, motnje v želodcu, črevesna obolenja, glavobol, nespečnost, napetost telesa, omotica.

Posebno zrelejše in starejše osebe so tem nadlogam podvržene.

PLANINKA ČAJ

čisti ter tako deluje blagodejno na vse telo in na Vaše splošno zdravstveno stanje. Zahtevajte v apotekah izrecno le »Planinka« čaj - Bahovec, ki se ne prodaja odprt, temveč le v zaprtih in plombiranih zavitkih z napisom proizvajalca:

APOTEKA MR. BAHOVEC,
Ljubljana, Kongresni trg 12.
S. br. 29550/35.

Svinjske kože, jajca, maslo vedno prodajajte ter vse potrebščine stalno kupujte v trgovinah Senčar, Mala Nedelja, Ljutomer in Štrigova. 1720

Cepljene trte na običajnih podlagah iz vrst trsnega izbora nudi I. Trsničarska zadruga v Sloveniji, p. Juršinci pri Ptaju. Pišite po cenik! 1652

Kupujem staro zlato, srebrni denar (krone, golinarje, tolarje) po najvišji ceni. Stumpf Alojzij, zlator, Maribor, Koroška cesta 8. 1281

Sadno drevje, vinsko trsje in korenake Vam nudi trsnica in drevesnica Čeh, Sv. Bolfenk v Slov. goricah. Ceniki zastonj. 1529

Cunje, krojaške odpadke, star papir, ovčjo volno, dlako arovce, staro železje, kovine, baker, medenino kupi in plača najboljše: Arbeiter, Maribor, Dravska ulica 15. 1240

Nalivna peresa

od Din 6.— višje, v Cirilovih prodajalnah Maribor in Ptuj.

NAJPRIMERNEJŠA DARILA
nogavice, rokavice in perilo po tovarniških cenah Vam nudi 1712
»HFF« Maribor, Aleksandrova cesta 24

**Prvi Jugoslavenski Ložnjaci,
Daruvar.**

1775

Veliki nasadi za produkcijo cepičev in ukoreninjenih trt z najboljšo amerikansko podlogo.

Zahtevajte cenik!

HRANILNE KNJIŽICE

vseh denarnih zavodov

VREDNOSTNE PAPIRJE

obveznice, bone, delnice itd.

VALUTE

vseh držav

kupimo takoj in plačamo najbolje

BANČNO KOM. ZAVOD

Maribor, Aleksandrova 40

Prodaja srečk državne razredne loterije

Ugodna božična darila!Dokler traja ~~vloge~~ Glavné volneni pol zaščitnij po 18 din dobite pri Trpinu, Maribor, Vetrinjska ulica 15.

1587

POZOR!

Proda se lepo kmečko posestvo pri Sv. Marjeti ob Pesnici. Po dogovoru se sprejmejo tudi hranilne knjižice. Ponudbe pod »Maribor 1851« na upravo »Sloven. gospodarja«

POZOR!**!! Brezplačen pouk v igranju !!****POZOR!**

Prva se lepo kmečko posestvo pri Sv. Marjeti ob Pesnici. Po dogovoru se sprejmejo tudi hranilne knjižice. Ponudbe pod »Maribor 1851« na upravo »Sloven. gospodarja«

POZOR!

Klavirske harmonike oddin 480-

Zahajevajte brezplačen katalog!

Igre za zimske večere

Po 2 din: šah — dama — mlin — domino — tombola — črni maček — kocke za zlaganje teže — mozaik za zlaganje — novčiči — črni Peter — domino v slikah.

Po 3 din: človek ne razburjav se — kišne uganke — igra 15 — trdnjava — halma — na kraju bič poka.

Po 4 din: tombola v slikah — Plutonova tekma — kolo sreće — črna maska in detektivi — Miki, Oskar in šerif — boks v krogu.

Po 6 din: nogomet — alke — ribolov.

Po raznih cenah: na izbiro velike igre z raznimi pripravami in slikami. — Dobite v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru in Ptuju.

Kupujte pri naših inserentih!

Hranilnica Dravske banovine Maribor

Centrala: Maribor**V lastni novi palaci na oglu
Gosposke-Slovenske ulice.**Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju. Najbolj varna naložba denarja, ker jamči za vloge pri tej hranilnici **Dravska banovina** s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo. Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno.**Podružnica: Celje**

nasproti pošte, pred Južnoštafersko hranilnico.

**V S A K P R E V D A R E N SLOVENSKI GOSPODAR
Z A V A R U J E****S E B E , S V O J C E I N S V O J E I M E T J E L E P R I****VZAJEMNI ZAVAROVALNICI**

92

V LJUBLJANI**PODRUZNICA: CELJE** palača Ljudske posojilnice.**GL. ZASTOPSTVO: MARIBOR** Loška ulica 10**KRAJEVNI ZASTOPNIKI V VSAKI FARI!**

Denar naložite najbolje in najvarnejše pri **Spodnještajerski ljudski posojilnici** **Gosposka ulica 23** **v Mariboru** **Ulica 10. oktobra**

registrovana zadruga z neomejeno zavezo.

Hranilne vloge se obrestujejo po najugodnejši obrestni meri.

Stanje hranilnih vlog Din 53,000.000.—.

